

BUDGET '17

www.kk.dk/budget

KØBENHAVN – EN BY FOR ALLE

AFTALE OM BUDGET 2017 KØBENHAVNS KOMMUNE
ER INDGÅET MELLEM:

SOCIALDEMOKRATERNE
ENHEDSLISTEN
DET RADIKALE VENSTRE
VENSTRE
SOCIALISTISK FOLKEPARTI
DANSK FOLKEPARTI
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI
LIBERAL ALLIANCE
KASPER HEUMANN KRISTENSEN

Indhold

Indledning	1
Mobilitet og miljø	2
Tilpasning af busnet 2019	2
Busbetjening af Copenhagen International School i Nordhavn	2
Forlængelse af buslinje 9A til Margretheholmen	2
Ny linjeføring for buslinje 14 mellem Ryparken og Trianglen	2
Omlægning af linje 22 og 31 i Vanløse	3
Omlægning af busdrift til elbusser	3
Følgeanlæg til ny cykel- og gangbro ved Vester Voldgade	3
Medfinansiering af nye tiltag i Naturpark Amager	3
Udvidelse af Dybbølsbro	4
Overførsel af kompetencen ved råstoftilladelser	4
Drift og vedligehold af Nordhavnsvej	4
Bevillingsudløb - Metrotilsyn	5
Bevillingsudløb - Afledt drift af service på Ny Nørreport og Israels Plads	5
Øget renhold i byen	5
Bedre forhold for cyklister	5
Tingbjerg-Husum byudviklingsstrategi	6
Opstrikning af skråparkeringspladser i gul betalingszone	6
Offentlige toiletter	7
Partnerskabstræer og flere træer i byen	7
Sikre skoleveje	7
Energirenovering af almene boliger	7
Børn og unge	8
Nedrivning og genopbygning af Hyltebjerg Skole inkl. madskole og udvidelse af tandlægeklinik	8
Planlægningsbevilling til flytning af Gasværksvejens Skole til Kødbyen med idrætshal	8
Planlægningsbevilling til Nyboder Skole	9
Fremtidens Fritidstilbud	9
Fælleskommunalt centralkøkken - planlægningsbevilling	10

Etablering og planlægning af 16 dagtilbudsgrupper og planlægning af 70 dagtilbudsgrupper	11
Renovering af tre daginstitutionskøkkener (påbud).....	11
Renovering af 17 legepladser	11
Kapacitetspulje til afhjælpende foranstaltninger	12
Digitale platforme til skolerne	12
Vejledning af ikke-uddannelsesparate elever	12
Renovering af 10 skoler.....	13
Forhøjet normering i børnehaver med udsatte børn	13
Flere udsatte børn i dagtilbud	14
Svømmeundervisning i havnebadet	14
ByOasen - bevillingsudløb	14
Styrket tidlig indsats vedr. skolefravær og idrætsprojektet	14
Skole- og klyngelederuddannelse	15
Åben Skole.....	15
Ørestad Skole – inddragelse af lokalområdet	15
Ny skole i Nordøstamager	15
Fremtidig håndtering af decentral opsparring.....	16
Social og sundhed	16
Specialiseret rehabilitering på sundheds- og socialområdet	16
Moderniseringsplan 2 – leje af servicearealer	17
Kapacitetsudvidelse af demensboliger	17
Sundhedsaftalens videre implementering	17
Planlægningsbevilling til helhedsrenovering af socialpsykiatriske botilbud	17
Moderniseringsplan for socialområdet.....	18
Håndtering af påbud på det socialpsykiatriske område og flytning af farlige borgere med sindslidelse	18
Revision af funktionsprogrammer for udvalgte målgrupper	19
Ung mor på vej (Sydhavn)	19
Udvidelse af stressklinikkerne	19
Tiltag på handicapområdet	19
Døgnåbent i ét stofindtagelsesrum	20
Sikker By	20
Mere belysning på Christiania	21

Tiltag til socialt udsatte borgere	21
Integration.....	21
Modtagelse af flygtninge.....	21
Boliger til flygtninge.....	22
Midlertidige boliger.....	22
Welcome House.....	22
Koordineringsenhed for antiradikalisering.....	23
Integrationsindsats	23
Boliger	23
Grundkapitalmidler til flere almene ungdomsboliger	23
Plan for realisering af 20 pct. målsætning.....	23
Grundkapitaltilskud til almene boliger 1:1 model	24
Aftale om anvisning af flygtninge til almene boliger	24
Anvisning af flygtninge til øvrige boligformer	24
Styrkelse af kontrolarbejdet med overholdelse af boligreguleringsloven	25
Erhverv, vækst og beskæftigelse	25
Nedbringelse af erhvervsrettet sagsbehandlingstid	25
Ændret lovgivning på beskæftigelsesområdet	25
Enkel og effektiv indsats for akademikere i jobcentret	26
Akademikerindsats	26
Fortsat indsats mod social dumping	26
Erhvervs- og vækstpakke.....	27
Bortfald af erhvervsgebyrer	27
Styrket turistindsats.....	27
København som international mode- og designby.....	28
Copenhagen Career Program	28
Parkeringsforhold for turistbusser.....	28
Afskaffelsen af begrænsningen for erhvervsparkeringslicenser	28
Beskæftigelsesindsats i udsatte byområder.....	28
Reduktion af indsatsmidler	29
Private praktikpladser	29
Lokalforankret beskæftigelsesindsats.....	29

Vikar og omskoling.....	29
Fleksjob	30
Samarbejdsportal.....	30
Fødevarerindsats.....	30
Strategiske erhvervsbydele i København	30
Kultur og fritid	30
Kommunal- og regionalvalg 2017 inkl. digitale valglister.....	30
Huset-KBH kompensation for driftstab.....	31
Planlægningsbevillinger til helhedsrenovering på fritidsområdet.....	31
Papirøen – planlægningsbevilling til svømmefacilitet og grundkøb.....	31
EM i svømning i 2017	32
Støttepulje til alternative kulturhuse.....	32
Ungdommens demokratihus.....	32
Skøjtebane Enghaveparken	32
Fritidspakke	33
Aktivt fritidsliv.....	33
Festivalpulje.....	33
Baderampe Amager Strandpark	33
Planlægningsbevilling Svømmehal i Ørestad – By & Havn.....	34
Foreningsliv og forskønnelse.....	34
Kunstgræsbaner.....	34
Filmfond	34
Øvrige.....	35
Risikoliste.....	35
Styrkelse af it-sikkerheden	35
Administrationsprocent på planlægnings- og anlægsbevillinger	35
Grundkøbspuljen bliver bydækkende.....	36
Skærpet fokus på opsigelsesperiode	36
Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg.....	36
Ny styringsmodel for vedligehold af kommunens bygninger.....	36
Transparens i administration af lejeforhold med eksterne aktører	37
Videre proces for Øresundshospitalet	37

Tværgående investeringscases på velfærdsområderne	37
Udmøntning af grundbudget.....	38
Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af bygninger	38
Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer	38
Tværgående investeringscases.....	39
Finansiering	41
Økonomiske rammer for budget 2017	41
Budgetforudsætninger	42
Effektiviseringsstrategi.....	42
Samlokaliseringscase	43
Strategi for smarte investeringer.....	43
Aftaleoverholdelse, finanslov og budgetprincipper	43
Budgetoverholdelse	44

Indledning

København bliver ved med at vokse. Faktisk vokser byen med næsten 1.000 nye borgere om måneden. Det er fantastisk, at så mange har lyst til at bo i vores by. De mange nye københavnere betyder, at vores bygninger, veje, parker og cykelstier bruges flittigt, og at der skal bygges mange nye skoler og daginstitutioner. Derfor skal vi investere i byen, sørge for, at tingene fungerer og ruste os til de udfordringer, der kommer i fremtiden.

Med både aftalen om kommunernes økonomi for 2017 og regeringens 2025-plan er der udsigt til stramme rammer for kommunale serviceudgifter de næste mange år frem. I København vil der i de kommende år særligt komme et pres som følge af stigende udgifter til børn og ældre. Det betyder, at vi har et stort behov for at lave smarte investeringer, så vi kan løse opgaverne billigere og bedre og dermed frigøre penge til mere velfærd.

Med budgetaftalen for 2017 er samtlige partier enige om at afsætte midler til en række investeringer i byens fremtid.

Mobilitet og miljø

Tilpasning af busnet 2019

[For at skabe et sammenhængende kollektivt transportnet ifm. Cityringens åbning i 2019 er parterne enige om, at busserne skal tilpasses metrosystemet. I første omgang vil det strategiske busnet af primært A-busser blive tilpasset som en del af Movias Trafikplan 2016.

Der afsættes:

- 15,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til mindre fysiske ændringer, der er nødvendige for at tilpasse det strategiske busnet.

Parterne er enige om, at omlægningerne enkelte steder kan medføre nedlæggelse af p-pladser og vejtræer samt ændring af stoppestedsplaceringer **Æ1**].

Busbetjening af Copenhagen International School i Nordhavn

[Den 1. januar 2017 åbner Copenhagen International School i Nordhavn. Skolen har 1.000 elever og 200 lærere. Parterne er derfor enige om at forlænge buslinje 166 fra Hellerup St. til Nordhavn indtil Metro til Nordhavn åbner i 2019.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i årlig drift i 2017-2019 til øget busdrift morgen og eftermiddag **Æ2**].

Forlængelse af buslinje 9A til Margretheholmen

[Parterne er enige om, at beboere på Margretheholm og de mange daglige brugere af Refshaleøen har behov for en direkte og højfrekvent adgang til byen, inklusiv natbusbetjening. Der er derfor enighed om at forlænge buslinje 9A til Refshaleøen.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. i drift i 2017 og 1,7 mio. kr. i 2018 og frem til øget busdrift
- 1,3 mio. kr. i anlæg i 2017 **Æ3**].

Ny linjeføring for buslinje 14 mellem Ryparken og Trianglen

[Parterne er enige om at omlægge en del af ruten på linje 14, således at linje 14 fra november 2017 kører ad Haraldsgade, Lersø Park Allé, Jagtvej og Østerbrogade til Trianglen, frem for ad Lyngbyvej, Øster Allé til Trianglen. Eventuelle merudgifter i forbindelse med en kvalitetssikring håndteres i overførselssagen.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. i drift i 2017 og 2,5 i 2018 og frem
- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2017 **Æ4**].

Omlægning af linje 22 og 31 i Vanløse

[Parterne er enige om at omlægge buslinje 22 og 31 i Vanløse, så der skabes endnu bedre forbindelser mellem det vestlige og centrale Vanløse.

Der afsættes:

- 0,1 mio. kr. i drift i 2017 og frem til omlægningen af buslinjerne **Æ5**].

Omlægning af busdrift til elbusser

[Københavns Kommune har ambitioner om CO₂-neutralitet, ren luft og lavere trafikstøj. Parterne er derfor enige om, at Økonomiforvaltningen i Movias kommende udbud af busdrift i København, så vidt muligt stiller krav om betjening med elbusser eller andre busser, der for så vidt angår nul-emission af CO₂, markant lavere støj i byrummet og reduceret lokal luftforurening, leverer samme positive effekter som elbusser. Kravene skal stilles til busser, der har driftsstart fra 2019 og herefter. Parterne noterer sig i den forbindelse, at etablering af ladeudstyr eller anden nødvendig infrastruktur kan medføre nedlæggelse af et mindre antal parkeringspladser og vejtræer eller ekspropriation af mindre områder **H1**].

Følgeanlæg til ny cykel- og gangbro ved Vester Voldgade

[Realdania har doneret en ny cykel- og gangbro over Inderhavnen fra Vester Voldgade til Langebrogade. Broen forventes færdig i december 2018. Parterne er enige om at afsætte midler til en række trafikale anlæg i nærområdet.

Der afsættes 12,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til følgende delprojekter:

- krydsombygning, Langebrogade/ Ved Langebro
- punktvisse udvidelser af cykelstien på Islands Brygge
- udvidelse og etablering af cykelbaner og -stier på Ny Kongensgade
- etablering af to manglende stykker cykelsti ved Jarmers Plads
- forbedringer af krydsmuligheder ved Islands Brygge- Artillerivej
- en pulje til mindre forbedringer.

Derudover afsætter der:

- 0,2 mio. kr. afledt drift i 2018 og frem til følgeanlæggene
- 0,1 mio. kr. i servicemåltal fra 2018 og frem som følge af provenutab fra nedlæggelse af parkeringspladser i forbindelse med udvidelse og etablering af cykelbaner og -stier på Ny Kongensgade.

Parterne er enige om, at eventuelle mindreforbrug fra de afsatte midler kan prioriteres til renovering af byrum under Langebro på Amagersiden **Æ6, F1**].

Medfinansiering af nye tiltag i Naturpark Amager

[Københavns Kommune indgik i 2012 et partnerskab om at udvikle Naturpark Amager. Flere fonde har indvilliget i at støtte projektet med donationer under forudsætning af kommunal medfinansiering. Parterne er enige om at afsætte den nødvendige medfinansiering.

Der afsættes:

- 24,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til medfinansiering af nye tiltag i Naturpark Amager.
- 0,5 mio. kr. i drift i 2017, 1,5 mio. kr. i 2018-2019 og 2,5 mio. kr. fra 2020 og frem til vedligehold og drift **Æ7**].

Udvidelse af Dybbølsbro

[Den igangværende byudvikling på Kalvebod Brygge Vest, Enghave Brygge og Islands Brygge Syd forventes at medføre en stigning i cykeltrafikken over Dybbølsbro. For at imødekomme den øgede trafikmængde er parterne enige om at afsætte midler til at udvide kapaciteten.

Der afsættes:

- 56,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til en ombygning af Dybbølsbro, så mellemrummet mellem broerne udfyldes, og der gives plads til fodgængerareal, en dobbeltrettet cykelsti og cykelparkering.
- 0,4 mio. kr. i 2019 og 1,4 mio. kr. i 2020 og frem til vedligehold og drift.

Parterne noterer sig, at IKEA, som led i udbygningsaftalen, har forpligtet sig til at bidrage med 5,4 mio. kr. Beløbet er fratrukket i de angivne anlægsudgifter.

Parterne er enige om, at sparede udgifter som følge af eventuel yderligere ekstern medfinansiering til projektet tilføres kassen **Æ8**].

Overførsel af kompetencen ved råstoftilladelser

[Med Lov- og Cirkulæreprogrammet overføres midler fra kommunen til regionerne som følge af, at VVM-kompetencen ifm. råstofudvinding overføres til regionsrådene. Da der ikke foretages råstofindvinding i Københavns Kommune, er parterne enige om at kompensere Teknik- og Miljøudvalget.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i drift i 2016 og 0,4 mio. kr. i 2017 og frem til kompensation for budgetreduktionen som følge af overførsel af VVM-kompetencen ved råstoftilladelser **Æ9**].

Drift og vedligehold af Nordhavnsvej

[Nordhavnsvejen åbnes i 2017, men der er ikke tidligere afsat midler til drift og vedligehold af strækningen. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til drift af den nye vejstrækning. Parterne noterer sig, at de afsatte midler kun omhandler en delvis finansiering, og at der derfor skal afsættes midler til drift af Nordhavnsvej i kommende budgetforhandlinger, når strækningen ibrugtages.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. i drift i 2017 til eftersyn af tunnel og broer, trafikovervågning, drift af arealer omkring Nordhavnsvej og lønudgifter **Æ10**].

Bevillingsudløb - Metrotilsyn

[For at skærme byens borgere og virksomheder ønsker parterne at fortsætte tilsynet med det igangværende metrobyggeri. Parterne er derfor enige om at videreføre et døgnbemandet kommunalt miljøtilsyn på metrobyggepladser i 2017 og 2018.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. i drift i 2017-2018 til døgnbemandet miljøtilsyn på metrobyggepladser.

Parterne er enige om, at behovet for miljøtilsynet på metrobyggepladser evalueres i 2018 forud for forhandlingerne om budget 2019 **Æ11**].

Bevillingsudløb - Afledt drift af service på Ny Nørreport og Israels Plads

[Parterne er enige om, at åbningen af Ny Nørreport og Torvehallerne på Israels Plads har medført ekstra behov for renhold af byrummet samt toiletfaciliteter. Parterne er enige om at videreføre indsatsen.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i drift i 2017-2020 til tilpasning af renhold på Ny Nørreport og Israels Plads
- 2,4 mio. kr. i drift i 2017-2020 til drift af toilet med opsyn på Ny Nørreport **Æ12**].

Øget renhold i byen

[København skal være en ren by. Derfor er parterne enige om at afsætte midler til en pulje til øget renhold i byen, samt etablere sommerrenholdsteam med ungarbejdere, der samler skrald i parker, gader og andre steder i byen om sommeren. Parterne er enige om, at begge indsatsen målrettes de steder i byen, hvor behovet for renhold er størst.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. i drift i 2017-2018 til en pulje til øget renhold i byen
- 0,7 mio. kr. i drift i 2017-2020 til sommerrenholdsteam med ungarbejdere **Æ13**].

Bedre forhold for cyklister

[Parterne er enige om at investere i bedre cykelforhold for københavnernes. Der afsættes midler til tiltag, der forbedrer cykelparkeringsmulighederne og cykelfremkommeligheden, samt til en øget indsats med oprydning og fjernelse af efterladte cykler.

Der afsættes:

- 7,5 mio. kr. i anlæg i 2017 til øget brøndsugning, renovering af defekte vejbrønde og reparation af lunger for at reducere regnvand på cykelstier
- 1,5 mio. kr. i drift i 2018 og frem til afledt drift til reduktion af regnvand på cykelstier.

Der afsættes 21,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til følgende projekter til cykelparkeringspladser:

- 400 cykelparkeringspladser ved Valby Station i samarbejde med DSB
- 600 cykelparkeringspladser i nærområdet til de kommende stationer på Metro Cityringen

- til partnerskaber med private aktører om cykelparkering
- til en foranalyse af cykelparkeringsanlæg i konstruktion i Indre By
- til en pulje til ca. 1.000 cykelparkeringspladser til at imødekomme lokale ønsker om cykelparkering.

Der er driftsudgifter for:

- 0,1 mio. kr. i 2017, 0,2 mio. kr. i 2018, 0,3 mio. kr. i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift til cykelparkering.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. årligt i drift i 2017-2020 til øget bydækkende oprydning og indsamling af efterladte cykler
- 21,4 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til bedre fremkommeligheden for cyklister i Vendersgade
- 0,1 mio. kr. i drift i 2019, 0,2 mio. kr. i 2020 og 0,4 mio. kr. i 2021 og frem til drift og vedligehold af cykelløsningen i Vendersgade
- 0,3 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og frem som følge af færre indtægter fra parkering finansieret af mindre modregning i bloktilskuddet **Æ14, F2**].

Tingbjerg-Husum byudviklingsstrategi

[Parterne er enige om at følge op på beslutningen i budget 2016 om iværksættelse af byudviklingsstrategien ved at iværksætte nye initiativer med henblik på at udvikle Tingbjerg-Husum til en grøn, aktiv og åben boligby.

Der afsættes:

- 8,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til forbedrede cykelforhold i det nordlige og østlige Tingbjerg
- 0,3 mio. kr. i drift i 2019 og frem til vedligehold og drift af de nye cykelløsninger
- 3,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til tryghedsskabende stibelysning
- 0,1 mio. kr. i drift i 2017 og frem til belysning
- 1,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til forprojektering af busvejsforbindelse **Æ15**].

Opstriking af skråparkeringspladser i gul betalingszone

[For at skabe flere parkeringspladser i den nye gule parkeringszone er parterne enige om at opstribe længdeparkeringspladser til skråparkeringspladser. Det estimeres, at der kan skabes 50-100 nye parkeringspladser med dette tiltag. Parterne er enige om, at dette ikke må ske ved indskrænkning af cykelbaner, cykelstier eller fortovsarealer, men udelukkende ved indskrænkning af vejbanearealet.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2017 til opstriking af skråparkeringspladser i den nye gule betalingszone
- 0,1 mio. kr. i drift i 2018 og frem til vedligehold og drift **Æ16**].

Offentlige toiletter

[Befolkningsvæksten i København øger brugen af byens rum og byens inventar, herunder også de offentlige toiletter. Den øgede efterspørgsel kræver ekstra renhold, udvidede åbningstider og istandsættelse af nedslidt inventar. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til ekstra service af de offentlige toiletter. Den konkrete udmøntning af de afsatte midler sker i Teknik- og Miljøudvalget.

Der afsættes:

- 3,2 mio. kr. i drift i 2017 og 2,8 mio. kr. i 2018-2020 til øget drift og renhold af offentlige toiletter
- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2017 til offentlige toiletter **Æ17**].

Partnerskabstræer og flere træer i byen

[Københavns Kommune har et mål om at plante flere træer. Samtidig står København overfor en stor opgave med at klimatilpasse byen. Derfor er parterne enige om at afsætte midler til at plante flere træer, samt til en pulje til partnerskabstræer, der kan finansiere træer til private grundejere i forbindelse med skybrudshåndtering af private fællesveje og private grønne arealer. Den konkrete udmøntning af de afsatte midler sker i Teknik- og Miljøudvalget.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til en pulje til partnerskabstræer samt flere træer i byen **Æ18**].

Sikre skoleveje

[Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af sikre skoleveje, der vil give mere trygge og sikre forhold for skoleelever. Den konkrete udmøntning af de afsatte midler sker i Teknik- og Miljøudvalget med inddragelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Der afsættes:

- 9,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til sikre skoleveje
- 0,1 mio. kr. i drift fra 2019 og 0,2 mio. kr. fra 2020 og frem **Æ19**].

Energirenovering af almene boliger

[Parterne er enige om at afsætte midler til energirenovering i den almene sektor.

Der afsættes:

- 34,2 mio. kr. i samlet anlæg i perioden 2016-2020 til energirenovering af almene boliger samt konceptudvikling og projektledelse **Æ20**].

Børn og unge

Nedrivning og genopbygning af Hyltebjerg Skole inkl. madskole og udvidelse af tandlægeklinik

[I budget 2016 blev der afsat en planlægningsbevilling på 4,5 mio. kr. til udarbejdelse af idéoplæg, byggeprogram og tekniske forundersøgelser for en sporudvidelse af Vanløse og Hyltebjerg Skoler. Endvidere blev der i overførselssagen 2015/2016 afsat 134 mio. kr. i anlæg til helhedsrenovering af Hyltebjerg Skole og 7,5 mio. kr. til renovering af Hyltebjerg Hallen. Sammenlægningen af Vanløse og Hyltebjerg Skole blev vedtaget i Borgerrepræsentationen den 28. april 2016.

De gennemførte undersøgelser viser, at Hyltebjerg Skoles bygninger er i meget dårlig stand. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til nedrivning af den gamle Hyltebjerg Skoles bygninger og genopbygning til 7 spor med udgangspunkt i Vanløse Skoles bygninger, som netop er udbygget og helhedsrenoveret. Samtidig skabes der plads til 112 fritidspladser og etablering af Fremtidens Fritidstilbud på den nye samlede skole.

Parterne er endvidere enige om, at Hyltebjerg Skole etableres som madskole, tandlægeklinikken udvides, svømmefaciliteten bevares og idrætsfaciliteten genopbygges.

Der afsættes:

- 233,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til sporudvidelse inkl. 112 fritidshjemspladser, sammenlægning og Fremtidens Fritidstilbud
- 0,5 mio. kr. i drift fra 2021 og frem til vedligehold og drift af de nye bygninger
- 23,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til madskole
- 3,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til udvidelse af tandklinik fra 5 til 9 stole.

Parterne er enige om, at der igangsættes ét samlet byggeprojekt, hvor midlerne fra overførselssagen 2015/2016 til helhedsrenovering, og de afsatte midler til udbygningen og sammenlægning tænkes sammen **Æ21**].

Planlægningsbevilling til flytning af Gasværksvejens Skole til Kødbyen med idrætshal

[Parterne er enige om at etablere en ny selvstændig, tresporet skole i Kødbyen og flytte Gasværksvejens Skoles nuværende aktiviteter hertil. Der ydes derfor en planlægningsbevilling til projektering af den nye skole. Parterne er endvidere enige om, at der i forbindelse med projekteringen indgår madskole og idrætshal som et integreret projekt.

Der afsættes:

- 18,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2022 til planlægningsbevilling til den nye skole
- 0,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2022 til planlægningsbevilling vedrørende madskole og idrætshal.

Parterne er enige om, at de 172,5 mio. kr. afsat i budget 2016 til udvidelse af Gasværksvejens Skole i stedet anvendes til delfinansiering af ny tresporet skole i Kødbyen. Parterne er enige om, at eventuelle indtægter fra salg af Gasværksvejens Skole indgår i finansieringen af den nye skole. Parterne er enige om, at restfinansieringen af det samlede anlægsprojektet indgår i forhandlingerne om budgettet for 2019 **Æ22**].

Planlægningsbevilling til Nyboder Skole

[I budget 2016 blev det besluttet at flytte Nyboder Skoles taleklasserække til Langelinieskolen, så der blev plads til at udvide Nyboder Skole til tre spor med Fremtidens Fritidstilbud. I overførselssagen 2015/2016 blev der afsat 1,7 mio. kr. til indledende undersøgelser af de kapacitetsmæssige udfordringer mv. på skolerne i Indre By. Det vurderes nu, at det er muligt at udvide Nyboder Skole med et spor og fritidstilbud, og parterne er derfor enige om at afsætte resterende midler til planlægningsbevilling.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til planlægningsbevilling til Nyboder Skole. Derudover anvendes ligeledes resterende midler fra de indledende undersøgelser.

Parterne er enige om, at finansieringen af anlægsprojektet kan indgå i forhandlingerne om budget 2018 og sammentænkes med helhedsrenoveringen **Æ23**].

Fremtidens Fritidstilbud

[For at sikre et stærkt samarbejde om det enkelte barn er den fremtidige fritidsstruktur i København udformet, så hvert fritidstilbud er tilknyttet én skole. For at understøtte, at skoler og fritidstilbud kan få glæde af hinandens faciliteter, er parterne enige om at investere i fritidsrådets fysiske rammer og faciliteter og i en række tilfælde flytte fritidstilbud tættere på skolerne.

19 af de københavnske skoler har allerede nu de nødvendige faciliteter. Med budget 2015, budget 2016 og overførselssag 2015/2016 er der afsat 310 mio. kr. til at gennemføre fysiske tilpasninger af fritidsstrukturen på yderligere 22 skoler. Herudover er der 8 skoler, hvor Fremtidens Fritidstilbud løses i forbindelse med udbygning eller et andet større anlægsprojekt, fordelt med 5 i tidligere budgetter og 3 i budget 2017. På 4 skoler er midlertidige løsninger gjort permanente.

Parterne er enige om at justeringen af fritidsstrukturen på de resterende 15 skoler skal gennemføres. Derfor finansieres den resterende del, så Fremtidens Fritidstilbud kan implementeres fuldt ud i Københavns Kommune.

Der afsættes:

- 175,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2019 til Fremtidens Fritidstilbud på 15 skoler
- 0,4 mio. kr. i afledt drift af de nye bygninger fra 2017 og frem.

Parterne er enige om, at Fremtidens Fritidstilbud etableres på følgende 15 skoler:

- Ellebjerger Skole
- Gerbrandskolen
- Holbergskolen
- Husum Skole
- Rådmandsgades Skole
- Sortedamskolen
- Skolen på Amagerbro (Sønderbro Skole)
- Sølvgades Skole

- Kirkebjerg Skole
- Langelinjeskolen
- Rødkilde Skole
- Dyveke Skole
- Tagensbo Skole
- Vigerslev Allé Skole
- Ålholm Skole

Derudover indgår Fremtidens Fritidstilbud på følgende skoler i budget 2017 eller med planlægningsbevillinger med henblik på at indgå i budget 2018 og 2019 i forbindelse med større anlægsprojekter:

- Vanløse/Hyltebjerg Skole
- Nyboder Skole
- Gasværksvejens Skole

Parterne er enige om, at midlerne afsættes som én samlet pulje, så et mindreforbrug på ét projekt kan finansiere et merforbrug på et andet projekt. Parterne er endvidere enige om, at Fremtidens Fritidstilbud forsat skal indtænkes i projekteringen af fremtidige nye sporudvidelser **Æ24**].

Fælleskommunalt centralkøkken - planlægningsbevilling

[Københavns Kommune har i dag to store kommunale centralkøkkener: EAT skolemad (Børne- og Ungdomsforvaltningen) og KMS ældremad (Sundheds- og Omsorgsforvaltningen). Efterspørgslen på skolemad er stigende, og det eksisterende EAT centralkøkken er slidt og har ikke kapacitet til at møde behovet. Der er i dag en overkapacitet i KMS Centralkøkken. I budget 2016 blev det besluttet at undersøge muligheden for at udbyde skolemadsproduktionen med henblik på at fremme det rummelige arbejdsmarked.

En fælleskommunal løsning vil dog være fordelagtig for kommunen, idet man kan optimere areal-udnyttelse, driftsudgifter og administration og rumme en højere andel af ansatte på særlige vilkår. Derfor er parterne enige om, at man i stedet for at påbegynde et selvstændigt udbud af skolemaden, jf. beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget, vil planlægge etableringen af et nyt fælleskommunalt køkken. Parterne er enige om, at driften kan udbydes helt eller delvist med det formål at gøre brug af sociale klausuler og/eller inddrage socialøkonomiske virksomheder, samt at kommunen skal leve op til vilkårene om det rummelige arbejdsmarked. Parterne er enige om, at forvaltningerne frem mod overførselssagen 2016/2017 skal fremlægge et oplæg, der redegør for, hvad der kan lade sig gøre ift. dette mål.

Der afsættes

- 2,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til planlægningsbevilling til etablering af et fælleskommunalt centralkøkken.

Parterne er enige om, at eventuelt grundkøb finansieres af grundkøbspuljen og koordineres med placeringen af de øvrige demografiregulerede kommunale behov. Parterne er endvidere enige om, at det nuværende køkken flyttes fra De Gamles By, og at det nye køkken placeres et sted i byen, hvor det kan bidrage til at skabe lokal vækst og arbejdspladser. Parterne er enige om, at budgetønske om anlægsmidler fremsættes i overførselssagen 2017/2018 med henblik på, at køkkenet forventes at stå klart til brug i 2021/2022 **Æ25**].

Etablering og planlægning af 16 dagtilbudsgrupper og planlægning af 70 dagtilbudsgrupper

[Parterne er enige om, at der er behov for at sikre dagtilbudskapacitet til byens mange nye børn. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til etablering af 16 daginstitutionsgrupper samt planlægning af 70 grupper fordelt over hele byen.

Der afsættes:

- 107,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til etablering af 16 daginstitutionsgrupper og planlægning af yderligere 70 grupper
- 0,6 mio. kr. i drift i 2017 og frem til afledt drift og vedligehold af de nye bygninger **Æ26**].

[Børne- og Ungdomsforvaltningen har i samarbejde med Økonomiforvaltningen analyseret forskellige potentialer og udfordringer, der kan være ved at udnytte den eksisterende kapacitet mere fleksibelt, jf. budget 2016. Dagtilbudskapacitetsanalysens resultater blev forlagt Økonomiudvalget på budgetseminaret i august 2016 og afdækker mulige initiativer til reduktion af anlægsbehovet på dagtilbudsområdet. Parterne er derfor enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i dialog med Økonomiforvaltningen ved fremtidige større anlægsbehov på dagtilbudsområdet bør beskrive mulige initiativer til reduktion af udbygningsbehov **H2**].

Renovering af tre daginstitutionskøkkener (påbud)

[Siden 2010 er der etableret produktionskøkkener på 65 daginstitutioner. Der er dog fortsat institutioner uden tilstrækkelige køkkenfaciliteter til at understøtte egenproduktion. Parterne er enige om, at der på baggrund af forprojektering besluttet i budget 2016 afsættes midler til renovering og ombygning af yderligere 3 daginstitutionskøkkener, så de lever op til myndighedspåbud.

Der afsættes:

- 6,8 mio. kr. i anlæg i 2017 til renovering og ombygning af tre daginstitutionskøkkener
- 0,3 mio. kr. i drift i 2017 til cateringmad ifm. renovering og ombygning **Æ27**].

[Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen afdækker, hvordan eksisterende driftsmidler til vedligehold af daginstitutionskøkkener disponeres, og hvordan den permanente vedligeholdssindsats organiseres mest optimalt i forhold til efterslæbet på området. Børne- og Ungdomsforvaltningen forelægger analysen for Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomiudvalget forud for forhandlingerne om budget 2018 **H3**].

Renovering af 17 legepladser

[Flere legepladser på byens skoler og institutioner har behov for renovering. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til akut renovering og sikring af legearealer på byens skoler og institutioner.

Der afsættes:

- 7,1 mio. kr. i anlæg i 2016 til renovering af 17 legepladser på byens skoler og institutioner **Æ28**].

[Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen afdækker, hvordan eksisterende driftsmidler til vedligehold af legepladser disponeres, og hvordan den permanente vedligeholdssindsats organiseres mest optimalt sammenholdt med efterslæbet på området. Børne- og Ungdomsforvaltningen forelægger analysen for Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomiudvalget forud for forhandlingerne om budget 2018 **H4**].

Kapacitetspulje til afhjælpende foranstaltninger

[Parterne er enige om, at der afsættes en pulje til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger i forbindelse med anlægsprojekter på byens skoler og fritidsinstitutioner.

Der afsættes:

- 15,2 mio. kr. i anlæg i 2017 til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger på skoler og fritidsinstitutioner **Æ29**].

Digitale platforme til skolerne

[Som en del af det nationale brugerportalsinitiativ er det besluttet at indføre en læringsplatform og en samarbejdsplatform. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til, at alle skoler får en læringsplatform, samt en platform til kommunikation mellem skole og forældre.

Der afsættes:

- 3,7 mio. kr. i drift i 2017-2020 til læringsplatform til skoler
- 2,7 mio. kr. i drift i 2019 og 2020 til samarbejdsplatform til skolerne
- 2,0 mio. kr. i drift i 2017, 3,0 mio. kr. i 2018 og 1,0 mio. kr. i 2019 til implementeringen af læringsportalen på skolerne
- 2,0 mio. kr. i drift i 2019, 3,0 mio. kr. i 2020 og 1,0 mio. kr. i 2021 til implementeringen af samarbejdsplatform til skolerne **Æ30**].

Vejledning af ikke-uddannelsesparate elever

[Med Erhvervsuddannelsesreformen i 2014 er det kun elever, som vurderes foreløbigt ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, som efter loven skal have individuel vejledning. I Københavns Kommune er 35,4 pct. af eleverne i 8. klasse i 2015/16 vurderet foreløbigt ikke-uddannelsesparate, hvilket overstiger det forudsatte niveau på 30 pct. i budget 2015. Parterne er enige om at afsætte yderligere midler til området.

Der afsættes:

- 3,4 mio. kr. i drift i 2017 til at fastholde serviceniveauet i den lovpligtige vejledning af elever, som vurderes foreløbigt ikke-uddannelsesparate.

Parterne er enige om, at niveauet revurderes frem mod budget 2018 på baggrund af de uddannelsesparathedsvurderinger, som gennemføres i 8. klasse i efteråret 2016 **Æ31**].

Renovering af 10 skoler

[Københavns Kommune har siden 2007 afsat ca. 3,4 mia. kr. til helhedsrenovering af 41 københavnske skoler til glæde for byens mange børn og unge. Parterne er enige om at forsætte arbejdet med at renovere de københavnske skoler og afsætter på baggrund af en ejendomsfaglig prioritering midler til yderligere 10 skoler.

Der afsættes:

- 798,7 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2020 til helhedsrenovering af 10 skoler.

Det omfatter:

- Holbergskolen
- Lundehusskolen
- Tingbjerg Skole
- Bavnehøj Skole
- Strandvejsskolen
- Skolen på Amagerbro (Sønderbro Skole)
- Hanssted Skole
- Nyboder Skole
- Guldberg Skole
- Strandparkskolen **Æ32]**

[Parterne er endvidere enige om, at de resterende skoler, hvor der ikke på nuværende tidspunkt er afsat midler til renovering, skal indgå i overførselssagen 2016/2017 og budget 2018 for at komme i mål med renoveringen af samtlige københavnske skoler. Følgende skoler skal indgå:

- Blågård Skole
- Fensmarkskolen
- Nørre Fælled Skole
- Frejaskolen
- Heibergskolen
- Korsager Skole
- Sankt Annæ Folkeskole
- Skolen i Peter Vedels Gade
- Øresundsskolen

Parterne er endvidere enige om, at renoveringerne af skolerne sammentænkes med øvrige byggeprojekter på skolerne for at minimere udgifterne og mindske byggeperioden til gavn for både lærere og elever **H5]**.

Parterne noterer sig, at renoveringen af yderligere tre skoler finansieres i budget 2017 i forbindelse med udmøntning af puljen til at undgå en yderligere forværring af kommunens vedligeholdelsesefterslæb. Det drejer sig om:

- Tagensbo Skole
- Rådmandsgades Udskolingsskole
- Vesterbro Ny Skole

Forhøjet normering i børnehaver med udsatte børn

[Parterne er enige om at gøre en særlig indsats for at hæve normeringen i børnehaver med mange udsatte børn. Parterne er enige om, at tildelingen sker ved at udvide den eksisterende pulje til sociale normeringer. Fordelingen sker efter samme principper som den nuværende pulje.

Der afsættes:

- 30,3 mio. kr. i service i 2017-2020 til opnormering i børnehaver med mange udsatte børn.

Parterne er enige om puljen fortsat tildeles udover grundnormeringen **Æ33**].

Flere udsatte børn i dagtilbud

[En stor andel af 0-6 årige børn fra socialt udsatte familier er ikke indmeldt i dagtilbud i Københavns Kommune. Særligt tosprogede børn har rigtig god gavn af at starte i en daginstitution, hvor de kan blive stimuleret sprogligt og socialt. Parterne er derfor enige om at styrke den tidlige indsats, så børn fra udsatte familier, som har behov for det, kommer i dagtilbud.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at styrke sundhedsplejersker opsøgende indsats
- 0,5 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at styrke vejledningen og den håndholdte indsats fra støttepædagoger, sprogvejledere og sundhedsplejersker
- 1,0 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at dagtilbud i udsatte boligområder åbner dørene for udsatte familier **Æ34**].

Svømmeundervisning i havnebadet

[Parterne er enige om at udvide antallet af undervisningsdage i havsvømning i Det Maritime Ungdomshus samt tilbyde sommerundervisning i havsvømning i havnebassinet på Islands Brygge i juli og august. Samtidig etableres et kursustilbud for kommende undervisere på havsvømmekurserne og kommunens svømmelærere.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. i drift i 2017 og 0,6 mio. kr. i 2018 til udvidelse af det eksisterende forsøg i Det Maritime Ungdomshus og havnebassinet på Islands Brygge samt kursustilbud **Æ35**].

ByOasen - bevillingsudløb

[Den bemandede legeplads ByOasen i De Gamles By på Nørrebro er en bybondegård, der fungerer som et grønt område. Parterne er enige om afsætte midler til drift af legepladsen, så områdets beboere fortsat kan besøge det populære område.

Der afsættes:

- 1,9 mio. kr. i drift i 2017-2020 til fortsat bemanning af legepladsen ByOasen **Æ36**].

Styrket tidlig indsats vedr. skolefravær og idrætsprojektet

[Parterne er enige om at understøtte den tidlige indsats for udsatte børn og unge med fokus på god skolegang og idrætsprojektets indsatser. Parterne er enige om at afsætte midler til området.

Der afsættes:

- 4,7 mio. kr. i drift i 2017 og 4,5 mio. kr. i 2018 til forældreuddannelse og fokus på skolefravær til styrkelse af udsatte børn og unges skolegang
- 1,5 mio. kr. i drift i 2017-2018 til idrætsprojekt om træning og bevægelse på institutioner for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge **Æ37**].

Skole- og klyngelederuddannelse

[Parterne er enige om at investere i en praksisnær lederuddannelse på byens skoler og dagtilbud, så København fastholder en stærk faglig ledelse. Den konkrete udmøntning af midlerne sker i Børne- og Ungdomsudvalget.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i drift i 2017-2020 til forløb til skoleledere
- 0,8 mio. kr. i drift i 2017-2020 til forløb til klyngeledere **Æ38**].

Åben Skole

[Med Folkeskolereformen er fokus på samspillet mellem skolen og omverden øget, og Åben Skole i København har været en succesfuld indsats. Derfor er parterne enige om at understøtte en videreførelse af initiativet om Åben Skole.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. i drift i 2017 til samarbejdet Åben Skole.

Parterne er enige om, at puljen administreres i Børne- og Ungdomsforvaltningen i tæt samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen **Æ39**].

Ørestad Skole – inddragelse af lokalområdet

[Ørestad vokser og prognoserne viser, at Ørestad Skole og Kalvebod Fælled Skole ikke alene kan dække behovet for plads til alle bydelens børn. Parterne er enige om, at det frem mod overførselssagen skal undersøges, hvilke muligheder der er for at løse det fremadrettede kapacitetsbehov i Ørestad. Lokalområdet skal inddrages i denne proces for at sikre løsninger, som tager udgangspunkt i de muligheder Ørestad rummer.

Der afsættes

- 0,2 mio.kr. i anlæg i 2017 til lokal inddragelsesproces **Æ40**].

Ny skole i Nordøstamager

[Med overførselssagen 2015/2016 blev det besluttet at undersøge muligheden for at opføre en skole med madskole, idrætshal og bibliotek på den kommunalt ejede grund Amager Strandvej 3, og som udgangspunkt herfor at udarbejde en helhedsplan for grunden. Parterne noterer sig, at forvaltningerne fortsat arbejder med at opnå den fornødne afklaring vedrørende placeringen af en skole samt fortsætter arbejdet med at skabe et udgangspunkt for den kommende planlægning af området. Parterne noterer sig endvidere, at ibrugtagning af skolen udskydes, og at den tidlige opstart på Skolen på Amagerbro forlænges og forøges tilsvarende og om nødvendigt i pavilloner på skolens matrikel i den sidste del af perioden.

Parterne er enige om at omdisponere 1,2 mio. kr. i anlæg i 2017 til arbejdet med helhedsplan og risikoforhold på Amager Strandvej 3, som finansieres af den tidligere afsatte pulje på 6,3 mio. kr. i budget 2016 til planlægningsbevilling til ny skole på Nordøstamager.

Parterne er herudover enige om, at beslutning om udviklingen af Amager Strandvej 3, herunder placering af skole, udskydes til overførselssagen 2016/2017 **Æ41**].

Fremtidig håndtering af decentral opsparing

[Parterne konstaterer, at der år for år er væsentlig opsparing på skoler og daginstitutioner. Parterne er enige om at arbejde for, at så stor en andel som muligt af det afsatte budget anvendes i budgetåret. Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen frem mod Indkaldelsescirkulæret for budget 2018 analyserer, hvilke ændringer i modeller og øvrige incitament, som kan skabe mere stabile driftsvilkår for de decentrale enheder, således udsving i den decentrale opsparing mindskes. Parterne er enige om, at der blandt de fremlagte, fremtidige modeller og incitament skal være én model, som beløbsmæssigt svarer til, at overførselsadgangen kan reduceres fra 4 til 2 pct., og at det er en forudsætning, at der samlet set ikke fjernes midler fra området, og at disse midler tilgår den enkelte institution til service.

Parterne er endvidere enige om, at det er en forudsætning, at der ikke sker en reduktion i den aktuelle decentrale opsparing. Parterne er enige om, at en eventuel ny model tidligst træder i kraft med budget 18 **H6**].

Social og sundhed

Specialiseret rehabilitering på sundheds- og socialområdet

[Københavns Kommunes tilbud og indsatser opfylder ikke til fulde de kvalitetskrav, der er til specialiseret rehabilitering. Med de seneste to overførselssager blev der reserveret en pulje på henholdsvis 9,7 mio. kr. i 2015 og 10,0 mio. kr. i 2016 under Økonomiforvaltningen. Parterne er nu enige om at afsætte midler til området med henblik på en varig løsning fra 2018.

Der afsættes:

- 22,3 mio. kr. i drift i 2017 og 1,8 mio. kr. årligt i 2018-2020 til køb af 15 ambulante forløb, 25 døgnophold, ansættelse af to fuldtidsneuropsykologer og analyse af hjemtagning af specialiseret rehabilitering på sundhedsområdet
- 5,3 mio. kr. i drift i 2017 til køb af 7 eksterne døgnophold, rehabiliterende pleje og støtte i hjemmet til 8 helårsborgere og socialpædagogisk bistand i eget hjem **Æ42**].

Moderniseringsplan 2 – leje af servicearealer

[Som følge af en forventet stigning i antallet af ældre i de kommende år blev der med budget 2016 besluttet at analysere kapacitetsbehovet på plejeboligområdet. Parterne er enige om at afsætte midler til dele af lejen af servicearealer ved en udvidelse af Moderniseringsplan 2, der forventeligt skal løbe frem til 2024.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. i drift i 2019 og 2,4 mio. kr. i 2020 til leje af servicearealer.

Parterne er enige om, at der frem mod budget 2018 udarbejdes forslag til en udbygningsplan på plejeboligområdet med henblik på at håndtere kapacitetsbehovet på plejeboligområdet frem mod 2030. Parterne er i øvrigt enige om, at muligheden for at indgå partnerskaber med almene boligselskaber også kan indgå i arbejdet **Æ43**].

Kapacitetsudvidelse af demensboliger

[For at nedbringe ventetiden til en demensbolig målrettet borgere med Huntingtons Sygdom og borgere med alkoholrelateret demens er parterne enige om at afsætte midler af til en udvidelse af kapaciteten. 7 pladser målrettes borgere med Huntingtons Sygdom og 8 pladser målrettes borgere med alkoholrelateret demens ved en samlet konvertering af 15 almindelige somatiske plejehjemspladser.

Der afsættes:

- 8,9 mio. kr. i drift i 2017 og 9,1 mio. kr. i 2018 og frem til at udvide kapaciteten for demensboliger **Æ44**].

Sundhedsaftalens videre implementering

[Parterne er enige om, at der skal skabes mere lighed i sundhed og sikres bedre sammenhæng og koordinering af patientforløb, der går på tværs af kommune, sygehuse og almen praksis. Der afsættes midler til implementering af indsatser i sundhedsaftalen.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. i drift i 2017-2020 til godt liv med atrose og træning før operation
- 0,6 mio. kr. i drift i 2017-2019 til systematisk forebyggende sundhedsundersøgelser hos egen læge for borgere på socialpsykiatriske botilbud **Æ45**].

Planlægningsbevilling til helhedsrenovering af socialpsykiatriske botilbud

[De socialpsykiatriske botilbud Lindegårdshusene og Stubberupgård er nedslidte. Parterne er derfor enige om, at der gives planlægningsbevillinger til hhv. helhedsrenovering af Lindegårdshusene og renovering samt modernisering af Stubberupgård.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til en planlægningsbevilling til afdækning af helhedsrenoveringsbehovet på Lindegårdshusene.

- 2,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-17 til en planlægningsbevilling med henblik på modernisering og helhedsrenovering af Stubberupgård, samt afsøgning af muligheden for at nybygge yderligere boliger til målgruppen på grunden **Æ46**].

Moderniseringsplan for socialområdet

[Parterne er enige om, at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen frem mod budget 2018 fortsætter arbejdet med en moderniseringsplan for socialområdet, der er afstemt med forvaltningens aktuelle og fremtidige kapacitetsbehov henover de næste 10 år. Parterne er ligeledes enige om, at Socialforvaltningen i overførselssagen 2016/2017 søger om planlægningsbevillinger til afklarende undersøgelser af en række ejendomme og lejemål, som Socialforvaltningen anvender. Socialforvaltningen vil sammen med Økonomiforvaltningen konkretisere, hvilke ejendomme og lejemål, der skal undersøges med henblik på investeringscases vedrørende ejendomsoptimering og renoveringsbehov eventuelt på tværs af forvaltningerne **H7**].

[Parterne er enige om, at placeringen af Socialforvaltningens målgrupper bør indtænkes i udviklingen af nye og eksisterende byområder **H8**].

Håndtering af påbud på det socialpsykiatriske område og flytning af farlige borgere med sindslidelse

[Parterne er enige om at afsætte midler til restfinansiering til flytningen af farlige beboere fra Lindegårdshusene til alternative botilbud.

Der afsættes:

- 11,5 mio. kr. i drift i 2017-2020 til restfinansieringen af Arbejdstilsynets påbud på Lindegårdshusene og kommunens tilsvarende socialpsykiatriske botilbud
- 18,0 mio. kr. i drift i 2017 og 14,4 mio. kr. i 2018-2020 til efterlevelse af Societilsynets påbud om flytning af 12 farlige borgere fra Lindgårdshusene til alternative botilbud
- 3,4 mio. kr. i drift i 2017 og 9,6 mio. kr. i 2018-2020 i reduceret behov for midler til ekstra sikkerhed og reduktion af 12 pladser på Lindegårdshusene indgår som finansiering.

Parterne er enige om, at finansieringsbehovet afhænger af oprettelse, udformning og finansiering af et nyt mellemformstilbud, der samler indsatserne fra den kommunale socialpsykiatri og regionernes behandlingspsykiatri til farlige borgere med sindslidelse. Såfremt mellemformstilbuddet medfører lavere finansieringsbehov end antaget, er parterne enige om, at midlerne tilfalder kassen.

For at sikre trygge rammer for medarbejdere og beboere på kommunens øvrige socialpsykiatriske botilbud er parterne enige om at afsætte midler til at flytte 23 farlige borgere med sindslidelse fra deres nuværende botilbud til alternative botilbud.

Der afsættes:

- 34,5 mio. kr. i drift i 2017 og 25,5 mio. kr. i 2018-2020 til flytning af 23 borgere
- 9,7 mio. kr. i drift i 2017 og 22,1 mio. kr. i 2018-2020 fra reduceret behov for ekstra sikkerhed, midler fra omstillingsplanen til specialisering og reduktion af 23 pladser i egne tilbud indgår som finansiering

- 2 mio. kr. i anlæg i 2016 til etablering af et nyt specialiseret botilbud.

Da der endnu er betydelig usikkerhed om indholdet i den konkrete udformning af mellemformstilbuddet, herunder om kommunernes fremtidige medfinansiering, er parterne enige om, at udgifterne i 2018 og frem til flytning af en del af de 23 borgere tages op i forhandlingerne om budget 2018.

Med henblik på at fremrykke en forsvarlig sikkerhedssituation mest muligt, er parterne enige om, at Socialforvaltningen straks efter budgetvedtagelsen, gives mulighed for at påbegynde flytning af beboere. Parterne er derfor enige om at finansiere 4,7 mio. kr. i 2016 fra puljen til uforudsete udgifter for at igangsætte flytningen hurtigst muligt **Æ47**].

Revision af funktionsprogrammer for udvalgte målgrupper

[Parterne er enige om, at både Socialforvaltningens og Sundheds- og Omsorgsforvaltningens funktionsprogrammer for nye byggerier skal revideres frem mod budget 2018, så bygningerne er sikkerhedsmæssigt forsvarligt indrettet til gavn for både borgere og personale i behandlingstilbud, bo- og plejetilbud mv. **H9**].

Ung mor på vej (Sydhavn)

[For at bryde den sociale ulighed i sundhed og nå målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse, er parterne enige om at videreføre partnerskabsprojektet "Ung mor på vej".

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. i drift i 2017 og 1,0 mio. kr. i 2018-2020 til at videreføre projektet "Ung mor på vej" i Sydhavnen **Æ48**].

Udvidelse af stressklinikkerne

[Stressklinikkerne har i dag ventetid på at få et forløb. Parterne er enige om at afsætte midler til at udvide kapaciteten i stressklinikkerne, udvikle mere fleksible forløb og etablere et samarbejde med jobcentrene, så flere ledige og/eller sygemeldte københavnere kan komme i arbejde.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. i drift i 2017 og 4,9 mio. kr. i 2018 og 5,1 mio. kr. i 2019-2020 til udvidelse af stressklinikkerne **Æ49**].

Tiltag på handicapområdet

[Parterne er enige om at afsætte midler til initiativer målrettet borgere med handicap, herunder kompensation for det stigende støttebehov for borgere med handicap, bedre tilgængelighed for færdselshandicappede og en udvidelse af kørselsordningen til borgere med synshandicap.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i drift i 2017 og frem jævnfør den supplerende budgetmodel
- 2,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til kortlægning af tilgængelighed for færdselshandicappede i 10 bydele
- 5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til kortlægning og anlæg af højest prioriterede indsatser for færdselshandicappede i Ørestad
- 0,1 mio. kr. i afledt drift i 2018 og frem
- 1,1 mio. kr. i drift i 2017-2018 til at udvide handicapkørselsordningen til borgere med synshandicap som en forsøgsordning for 100 borgere.

Parterne er endvidere enige om, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen frem mod budget 2018 undersøger styrings- og omstillingsmuligheder på handicapområdet og fortsætter samarbejdet med at kvalificere den supplerende budgetmodel på handicapområdet **Æ50**].

Døgnåbent i ét stofindtagelsesrum

[Et fortsat tilbud om døgnåbent i ét stofindtagelsesrum på Vesterbro vil imødekomme en gruppe brugeres behov for stofindtag i nattetimerne. Parterne er enige om at afsætte midler til området.

Der afsættes:

- 4,7 mio. kr. i drift i 2017-2020 til døgnåbent i ét stofindtagelsesrum på Vesterbro.

Parterne er enige om, at valget af døgnåbent stofindtagelsesrum på Vesterbro henvises til Socialudvalget **Æ51**].

Sikker By

[Parterne er enige om at videreføre aktiviteterne i Sikker By programmet.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. i drift i 2017-2020 til Ungdomsbrandkorpset under Hovedstadens Beredskab
- 0,3 mio. kr. i servicemåltal til akutpuljerne under Sikker By, finansieringen overføres fra 2016 til 2017 og giver mulighed for at sætte hurtigt ind med ekstraordinære indsatser i akutte situationer
- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2017, som overføres fra 2016 til 2017
- 1,3 mio. kr. i drift i 2017-2020 til projekt Din Betjent, som styrker samarbejdet mellem politi og kommunale medarbejdere samt igangsætte kriminalitetsforebyggende kampagner
- 0,5 mio. kr. i drift i 2017-2020 til SydhavnsCompagniet til tryghedsskabende indsatser på og omkring Mozarts Plads
- 3,6 mio. kr. i drift i 2017-2020 til fortsættelse af tryghedspartnerskaberne i Tingbjerg-Husum og i Urbanplanen/Hørgården på Amager, som sikrer et tæt forpligtende samarbejde mellem Københavns Kommune, Københavns Politi, SSP København og de almene boligorganisationer i områderne

- 3,4 mio. kr. i drift i 2017-2020 til Gadepulsen+, som etablerer kontakt til udsatte, uroskabende og kriminelle unge på Nørrebro og bl.a. arbejder med at få de unge ind i uddannelsessystemet og ud på arbejdsmarkedet
- 2,8 mio. kr. i drift i 2017-2020 til SSP 18+ til at styrke arbejdet med unge over 18 år, som har begået alvorlig og personfarlig kriminalitet
- 1,7 mio. kr. i drift i 2017-2020 til Udsatte Team Christiania, der medvirker til, at de mest udsatte borgere på Christiania får hjælp, sygdomsbehandling og anden støtte **Æ52**].

Mere belysning på Christiania

[Parterne er enige om at bidrage til en positiv udvikling på Christiania, så området kan blive et mere trygt sted at færdes. Mere gadebelysning virker tryghedsfremmende og forebygger kriminalitet. Parterne er derfor indstillet på at finde midler til øget belysning på Christiania, hvis der er ønske herom og hjemmel hertil **H10**].

Tiltag til socialt udsatte borgere

[Københavns Kommune huser nogle af landets mest udsatte borgere. Parterne er enige om at afsætte midler til en række indsatser, der hjælper disse borgere, samt at hæve det vejledende rådighedsbeløb for tildeling af enkeltydelser.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i drift i 2017-2018 og 1,0 mio. kr. i 2019-2020 til værestedet Morgencaféen
- 0,6 mio. kr. i drift i 2017-2020 til Netværksstedet Thorvaldsen
- 0,1 mio. kr. i drift i 2017-2020 til værestedet Linie 14
- 1,2 mio. kr. i drift i 2017 til en sygeplejerske til organisationerne Indvandrer Kvindecenret, FAKTI og Kringlebakken
- 0,3 mio. kr. i drift i perioden 2017-2020 til rådgivnings- og værestedet Røden
- 5,5 mio. kr. i overførsler mv. i 2017-2020 til at hæve det vejledende rådighedsbeløb for tildeling af enkeltydelser.

Parterne er enige om, at finansieringen til Netværksstedet Thorvaldsen sker under forudsætning af, at Frederiksberg Kommune finansierer et tilsvarende beløb **Æ53**].

Integration

Modtagelse af flygtninge

[Regeringen har besluttet at fordele de flygtninge, som ankommer til Danmark, mellem kommunerne ved hjælp af et kvotesystem. I den forbindelse har Udlændingestyrelsen foreløbigt tildelt Københavns Kommune 151 flygtninge i 2016 og 449 flygtninge i 2017. Hertil kommer familiesammenførte til flygtninge.

Parterne er enige om at afsætte midler til indsatser, der skal sikre modtagelse og integration af flygtninge.

Der afsættes:

- 49,4 mio. kr. i drift i 2017 til modtagelse og integration af flygtninge, heraf afsættes:
  - 10,8 mio. kr. til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
  - 12,4 mio. kr. til Socialudvalget
  - 26,2 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalget
- 0,9 mio. kr. i overførsler mv. i 2017 til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.

Parterne er enige om, at der halvårligt skal ske en opfølgning på udgifterne til modtagelse af flygtninge. Opfølgningen skal forelægges Økonomiudvalget i forbindelse med overførselssagen og herefter i forbindelse med halvårsregnskabet og årsregnskabet. Eventuelt mindreforbrug tilfalder kassen. Eventuelt merforbrug som følge af et øget antal flygtninge håndteres i forbindelse med overførselssagen **Æ54**].

Boliger til flygtninge

Københavns Kommune er lovmæssigt forpligtiget til at sikre bolig til de flygtninge som kommunen bliver tildelt – herunder på sigt en permanent bolig. De udfordringer, der er forbundet med at finde en billig bolig i København, gør det nødvendigt både at sikre tilstrækkelig kapacitet i et første boligtilbud og at sikre, at der indgås aftaler og iværksættes initiativer, så alle på sigt kan tilbydes en permanent bolig.

Midlertidige boliger

[Det er usikkert i hvilken takt flygtningene kommer til København, og hvornår de enkelte initiativers boliger er til rådighed. Parterne er derfor enige om, at der er behov for at fastholde et midlertidigt boligtilbud med tilstrækkelig kapacitet til flygtningene.

Der afsættes:

- 9,0 mio. kr. i anlæg i 2017 til udvidelse af modtagecentret på Ottiliavej med plads til yderligere 100 personer
- 3,3 mio. kr. i drift i 2017 til driften af modtagecentret.

Parterne er enige om, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen afsøger muligheden for statslig medfinansiering af kommunale, midlertidige boliger. Såfremt der opnås statsstøtte, tilgår midlerne kassen.

Parterne er endvidere enige om, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen løbende afrapporterer til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Økonomiudvalget om status og prognose for antallet af modtagne flygtninge, ledig kapacitet på Ottiliavej og den forventede anvisning til de igangsatte initiativer **Æ55**].

Welcome House

[Med overførselssagen 2015/2016 blev det besluttet at etablere Welcome House. Parterne er enige om at fortsætte indsatsen i 2017.

Der afsættes:

- 1,9 mio. kr. i drift i 2017 til Welcome House **Æ56**].

Koordineringsenhed for antiradikalisering

[Parterne er enige om at styrke indsatsen mod radikaliserings.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. årligt i drift i 2017-2018 til at styrke indsatsen mod radikaliserings **Æ57**].

Integrationsindsats

[I København er der ca. 10.000 ledige dagpenge- eller kontanthjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk. Parterne er enige om at afsætte midler til et løft af integrationsindsatsen.

Der afsættes:

- 2,3 mio. kr. i drift i 2017-2018 til videreførelse af integrationspålæg med intensiv jobindsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk
- 0,4 mio. kr. i overførsler mv. i 2017-2018 i indsatsmidler til videreførelse af integrationspålæg
- 0,5 mio. kr. årligt i drift i 2017-2018 til støtte til Finn Nørgaard Foreningen, som har til formål at uddele midler til projekter og initiativer bl.a. i forhold til integration af indvandrere og indvandreres efterkommere i Danmark
- 1,9 mio. kr. årligt i drift i 2017-2018 til virksomhedspraktik med branchefokus målrettet jobparate kontanthjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk **Æ58**].

Boliger

Grundkapitalmidler til flere almene ungdomsboliger

[Befolkningsudviklingen i København medfører, at der i 2027 skal være plads til 100.000 flere københavnere. Det er med Kommuneplan 2015 vedtaget, at 20 pct. af alle nye boliger skal være almene boliger for at sikre billige boliger til de mange nye københavnere. Parterne er derfor enige om at prioritere midler til 500 nye ungdomsboliger.

Der afsættes:

- 32,2 mio. kr. i finansposter i 2017 og 49,7 mio. kr. i 2019 til grundkapitalindsat til 500 almene ungdomsboliger
- 0,9 mio. kr. i drift i 2020 **F3, Æ59**].

Plan for realisering af 20 pct. målsætning

[Parterne er enige om, at Teknik- Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen inden overførselssagen 2016/2017 skal gøre status på realisering af målsætningen om 20 pct. almene boliger i 2025, herunder redegøre for finansieringsbehov, lokalplanskrav og tilbageløb af grundkapitalmidler **H11**].

Grundkapitaltilskud til almene boliger 1:1 model

[Parterne er enige om at kompensere den almene boligsektor 1:1 for de boliger, der anvises til flygtninge, svarende til 25m² for hver flygtning, der anvises til en almen bolig i perioden 2016-2018, således at den samlede almene boligmasse på sigt ikke påvirkes negativt som følge af flygtningemodtagelse. Parterne er endvidere enige om, at det kompenserende almene byggeri ikke indregnes i opgørelsen af kommuneplanens målsætning om 20 pct. almene boliger. Grundkapital til kompenserende alment nybyggeri for anvisning af flygtninge i 2018 forudsættes afsat i budget 2018. Parterne tilkendegiver endvidere, at boliger til flygtninge skal spredes over hele byen og at boliger til flygtninge skal blandes med andre typer af boliger **H12**].

Aftale om anvisning af flygtninge til almene boliger

[Parterne er enige om at pålægge Teknik- Miljøforvaltningen, Socialforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen at indgå aftale med BL – Danmarks Almene Boligers 1. kreds om anvisning af flygtninge til almene boliger i København, jf. vedlagte aftaleudkast.

Der afsættes:

- 4,1 mio. kr. i drift i 2017 til introduktionsforløb til flygtninge, der anvises en bolig og visitation og støtte til flygtninge, der anvises til en delebolig
- 0,6 mio. kr. i drift i 2017 til implementering af aftalen **Æ60**].

Der afsættes:

- [18,1 mio. kr. i finansposter i 2017 til grundkapital til nye almene boliger.

Parterne er enige om, at hvis der anvises færre flygtninge til almene boliger, end der er afsat kompenserende grundkapital til, tilgår overskydende midler kassen **F4**].

Anvisning af flygtninge til øvrige boligformer

[Parterne er endvidere enige om, at permanente og midlertidige boliger fra Københavns Kommunes byfornyelsesejendomme, ejendomsbranchen og private københavnere kan indgå som led i en samlet boligløsning.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. i drift i 2017 i en pulje til huslejestøtte og møblering anvisning til midlertidige lejemål uden for Ottiliavej. Eventuelt uforbrugte midler tilbageføres til kassen.

Parterne er enige om, at der frem mod overførselssagen 2016/2017 og forhandlingerne om budget 2018 skal følges op på den samlede økonomi forbundet med anvisning af boliger til flygtninge **Æ61**].

Styrkelse af kontrolarbejdet med overholdelse af boligreguleringsloven

[Parterne ønsker, at bopælspligten overholdes og er enige om at afsætte midler til den ekstra indsats.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i drift i 2017-2020 til øget kontrol med overholdelse af boligreguleringsloven **Æ62**].

Erhverv, vækst og beskæftigelse

Nedbringelse af erhvervsrettet sagsbehandlingstid

[Parterne er enige om at prioritere erhvervsrettet sagsbehandling og nedbringe sagsbehandlingstider. I aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2015 indgik indførelse af nationale servicemål på miljø- og byggesagsområdet fra 2016. Målet er at nedbringe den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for erhvervsrettede myndighedsopgaver med en tredjedel i 2016 i forhold til 2012.

Der afsættes:

- 6,2 mio. kr. i drift i 2016 og 4,2 mio. kr. i 2017-2018 til erhvervsrettet sagsbehandling, herunder omstilling af sagsbehandlingen vha. kompetenceudvikling og IT-understøttelse.

Parterne bemærker, at midlerne skal gå til at nå de nationale servicemål for miljø- og byggesager:

- Miljøgodkendelse af virksomheder: 130 dage for mindre miljøbelastende virksomheder og 200 dage for store og komplekse virksomheder
- Miljøgodkendelse af husdyrbrug: for de mindre og mellemstore landbrug (§§ 10 og 11 sager) fastsættes et servicemål på hhv. 110 og 155 dage. For større landbrug (§ 12 sager) fastsættes et servicemål på 180 dage, mens servicemålet for arealsager (§ 16) fastsættes til 160 dage. Servicemålet på 180 dage udgør et loft for alle typer husdyrbrug
- Godkendelse af byggesager: 40 dage for mindre kompliceret byggeri og 50-60 dage for mere kompliceret byggeri.

Målene blev godkendt af Borgerrepræsentationen den 25. august 2016 med indstillingen "Implementering af nationale servicemål for miljø- og byggesager". Teknik- og Miljøforvaltningen har på den baggrund igangsat en omstillingsproces, der skal tilpasse sagsbehandlingen til de nye dokumentations- og tidskrav. Teknik- og Miljøforvaltningen skal frem mod årsskiftet sikre, at Københavns Kommune følger de nye krav. Behandlingen af alle nye sager i 2017 skal efterleve de nye krav **Æ63**].

[Parterne er endvidere enige om, at der skal laves servicemål for sagsbehandlingstid for udarbejdelse af lokalplaner inklusiv den tidlige dialogfase før startredegørelse **H13**].

Ændret lovgivning på beskæftigelsesområdet

[Parterne er enige om at anvise finansiering til ændret lovgivning på beskæftigelsesområdet samt at konvertere midler fra bevillingsområdet "efterspørgselsstyrede indsatsmidler" til drift til oprettelse af nytteaktiviseringsforløb til førstegangskontaktivering af jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Der afsættes:

- 5,1 mio. kr. i drift i 2017 og 8,3 mio. kr. i 2018 og frem til indsats til dagpengemodtagere herunder ekstra samtaler
- 3,5 mio. kr. i drift i 2017 og frem til nyttepladser til førstegangsaivering af kontanthjælpsmodtagere til en uændret målgruppe
- 3,5 mio. kr. i reducerede overførsler mv. i 2017 og frem vedrørende bevillingsområdet efterspørgselsstyret indsats som følge af førstegangsaivering af kontanthjælpsmodtagere
- 3,0 mio. kr. i drift i 2017 og frem til merudgifter til lægeerklæringer
- 2,0 mio. kr. i drift i 2017 og frem til nedbringelse af ventetid for borgere visiteret til ressourceforløb.

Parterne er herudover enige om, at ovenstående tiltag vedrørende nyttepladser til førstegangsaivering af kontanthjælpsmodtagere ikke skal medvirke til at udvide antallet af nyttepladser **Æ64**].

Enkel og effektiv indsats for akademikere i jobcentret

[Det skal sikres, at den ledige akademiker har et klart og sammenhængende beskæftigelsesforløb. Parterne er enige om at afsætte midler for at sikre en mere enkel og effektiv indsats for ledige akademikere.

Der afsættes:

- 1,9 mio. kr. i drift i 2017-2020 til en forenklet og effektiv indsats, hvor jobcentret afholder alle samtaler med borgeren **Æ65**].

Akademikerindsats

[København har i en årrække haft en højere ledighed blandt akademikere end de øvrige uddannelsesbyer. Med refusionsomlægningen er kommunens nettoudgifter til forsørgelse steget. Parterne er enige om at afsætte midler til en styrket indsats for at reducere akademikerledigheden.

Der afsættes:

- 3,7 mio. kr. i overførsler mv. 2017-2019 til langtidsledighedsindsats for akademikere
- 1,3 mio. kr. i overførsler mv. i 2017-2018 målrettet det nye arbejdsmarked herunder flere iværksættere
- 1,2 mio. kr. i drift i 2017-2018 til indsats for at akademikere ansættes i små og mellemstore vækstvirksomheder **Æ66**].

Fortsat indsats mod social dumping

[Parterne er enige om at fortsætte indsatsen mod social dumping og kontrollere overholdelse af arbejdsklausulen både i de sager, hvor kommunen køber ydelser, og hvor kommunen giver støtte og tilskud.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. i 2018-2020 til at fortsætte indsatsen mod social dumping **Æ67**].

Erhvervs- og vækstpakke

[For yderligere at styrke kommunens fortsatte erhvervs- og vækstindsats er parterne enige om at iværksætte en række tiltag målrettet byens virksomheder og strategiske vækspotentiale.

Der afsættes:

- 1,1 mio. kr. i drift i 2017-2019 i tilskud til etablering af C40 kontor i København
- 0,7 mio. kr. i drift i 2017-2020 til fortsat medlemskab af STRING-samarbejdet
- 0,5 mio. kr. i drift i 2017-2018 til at understøtte indsatsen for København som nordisk Fintech Centrum
- 0,8 mio. kr. i drift i 2017-2020 til klyngeindsatserne inden for det grønne og sunde område gennem CLEAN og Copenhagen Healthtech Cluster
- 1,6 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at fjerne ventelister på StartHer iværksætterkurser og nye erhvervsfremmetilbud til små og mellemstore virksomheder **Æ68**].

[Parterne er enige om, at Københavns Kommunes erhvervsforum skal udarbejde relevante forslag til at fremme vækst og grøn omstilling frem mod overførselssagen 2016/2017 og budget 2018 **H14**].

Bortfald af erhvervsgebyrer

[For at gøre det lettere og billigere at drive virksomhed i København og fremme bylivet, er parterne enige om at afsætte midler til at videreføre afgiftsfritagelse på en række bylivsaktiviteter på offentlig vej.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. i drift i 2017-2020 til mobilt gadesalg
- 0,1 mio. kr. i drift i 2017-2020 til filmoptagelser
- 1,6 mio. kr. i drift i 2017 og 8,4 mio. kr. i 2018-2020 til vareudstillinger
- 12,8 mio. kr. i drift i 2018-2020 til udeservering
- 2,9 mio. kr. i drift i 2018-2020 til faste studepladser
- 0,1 mio. kr. i drift i 2017-2020 til værkstedsgebyr **Æ69**].

Styrket turistindsats

[Parterne er enige om at styrke Københavns status som kongres- og turistby.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i drift i 2017-2020 i en pulje til at tiltrække kongresser.
- 0,6 mio. kr. i drift i 2017-2020 til en mobil løsning til modtagelse af krydstogtgæster, større kongresser og lignende
- 2,0 mio. kr. i anlæg i 2017 til indkøb af udstyr og målrettet informationsmateriale.

Parterne er enige om, at kongrespuljen forankres i den eksisterende turismestyregruppe på tværs af forvaltningerne med deltagelse af Wonderful Copenhagen. Økonomiforvaltningen administrerer puljen. Det er en forudsætning, at de offentlige midler til puljen modsvarer af et tilsvarende beløb fra private parter.

Midlerne til den mobile turistinformation forankres i Kultur- og Fritidsforvaltningen og udmøntes i samarbejde med Økonomiforvaltningen, som varetager kommunens medlemskab af krydstogtnetværket. Dette skal ske i et partnerskab med medfinansiering fra de private parter, herunder Copenhagen Malmø Port og Copenhagen Cruise Network **Æ70**].

København som international mode- og designby

[Under hensyntagen til indgået aftale er parterne enige om at afsætte:

- 3,6 mio. kr. i drift i 2017-2018 til udvikling af København som international modeby
- 0,5 mio. kr. i drift i 2017-2018 til udvikling af København som international designby **Æ71**].

Copenhagen Career Program

[Det er en udfordring for København at få veluddannede arbejdstagere, deres familier samt internationale studerende til at blive i byen og bidrage til øget vækst og velstand. Parterne er på den baggrund enige om at videreføre Copenhagen Career Program.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i drift i 2017-2018 til Copenhagen Career Program **Æ72**].

Parkeringsforhold for turistbusser

[Parterne er enige om, at terrørsikringen af Christiansborg giver udfordringer for turistbusserne, idet turistbusserne ikke længere kan holde ved Christiansborg. Herudover er det vanskeligt for busserne at parkere i Toldbodgade. Parterne forpligter sig derfor til at finde alternative holdepladser for turistbusserne, således at turister, der ankommer med turistbusser, kan se både Christiansborg og Amalienborg **H15**].

Afskaffelsen af begrænsningen for erhvervsparkeringslicenser

[Parterne er enige om at forbedre vilkårene for erhvervslivet og afskaffe begrænsningen på antallet af erhvervsparkeringslicenser pr. virksomhed **H16**].

Beskæftigelsesindsats i udsatte byområder

[Der er fortsat behov for, at flere ledige bliver uddannet og kommer i beskæftigelse. Parterne er derfor enige om at styrke indsatsen på beskæftigelsesområdet.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. i drift i 2017 og 1,1 mio. kr. i 2018 til fremskudt beskæftigelsesindsats i Tingbjerg og Urbanplanen
- 0,9 mio. kr. i drift i 2017-2018 til særlig beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken
- 5,6 mio. kr. i overførsler mv. i 2017 og 4,6 mio. kr. i 2018 til virksomhedsforberedende forløb og mentor/efterværn i Mjølnerparken

Parterne er enige om, at 1,0 mio. kr. i overførsler mv. i 2017-2018 vedrørende udgifter til nuværende aktiveringsindsats indgår som medfinansiering.

Parterne er enige om, at den fremskudte beskæftigelsesindsats evalueres forud for forhandlingerne om budget 2019 **Æ73**].

Reduktion af indsatsmidler

[Parterne er enige om at gennemføre en reduktion af indsatsmidler. Denne reduktion bidrager til finansieringen af budgetaftalen.

Parterne er enige om, at 6,4 mio. kr. i overførsler mv. i 2017 og 6,3 mio. kr. i 2018-2020 fra overskydende indsatsmidler på beskæftigelsesområdet indgår som finansiering **Æ74**].

[Parterne er enige om, at det skal undersøges, om man i lighed med andre kommuner kan udvikle en business case, der nedbringer udgifterne til overførsler, såfremt antallet af sager per sagsbehandler reduceres **H17**].

Private praktikpladser

[Der er ca. 4.300 unge i København, der modtager uddannelseshjælp og ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Parterne er enige om at afsætte midler til en styrket indsats for at hjælpe unge i uddannelse og mindske ledigheden blandt unge.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. i drift i 2017-2018 til flere private praktikpladser til unge.

Jobcenter København, Ungecenteret, vil udvikle virksomhedsindsatsen for udsatte unge i samarbejde med NextWork inden for rammen **Æ75**].

Lokalforankret beskæftigelsesindsats

[Parterne er enige om fortsat at afsætte midler til lokalforankret beskæftigelsesindsats.

Der afsættes:

- 7,0 mio. kr. i overførsler i 2017 til den lokalforankrede beskæftigelsesindsats, fx Settlementet, SydhavnsCompagniet og Indvandrer Kvindecnetret **Æ76**].

Vikar og omskoling

[I København er der ca. 17.000 jobparate borgere, som modtager kontanthjælp eller dagpenge. Alligevel er der virksomheder, som oplever, at de hverken kan rekruttere faglært eller ufaglært arbejdskraft i København. Parterne er enige om at afsætte midler til en indsats for at få den ledige arbejdsstyrke til at matche virksomhedernes behov.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. i drift i 2017 og 0,7 mio. kr. i 2018 til formidling af vikarlignende arbejdskraft
- 3,0 mio. kr. i overførsler mv. i 2017-2018 til omskoling af ledige til brancher med mangel på arbejdskraft **Æ77**].

Fleksjob

[Fleksjobordningen er med til at sikre, at borgere med nedsat arbejdsevne også kan komme ind på arbejdsmarkedet. Parterne er enige om at styrke indsatsen for at flere kan tilkendes fleksjob.

Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. i drift i 2017-2018 til styrket sagsforberedende indsats i Jobcenter København, lægeerklæringer og rehabiliteringsteammøder til ekstra fleksjob
- 1,0 mio. kr. i overførsler mv. 2017-2018 til efterspørgselsstyret indsats til ekstern udredning af psykiske lidelser **Æ78**].

Samarbejdsportal

[Samarbejdsportalen er et fysisk og virtuelt samarbejde mellem sagsbehandlere i jobcentret og A-kasserne samt de faglige organisationers socialrådgivere. Parterne er enige om fortsat at afsætte midler til samarbejdsportalen.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i drift i 2017 til samarbejdsportalen **Æ79**].

Fødevarerindsats

[Parterne er enige om at støtte Madfællesskabet samt Det Runde Bord. Midlerne afsættes under Økonomiudvalget.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. i drift i 2017-2019 til at understøtte indsatser i Madfællesskabet
- 0,8 mio. kr. i anlæg i 2017 til mobilt madkøkken til Det Runde Bord **Æ80**].

Strategiske erhvervsbydele i København

[Parterne er enige om at videreudvikle en række strategiske erhvervsbydele i København ved at sætte fokus på det enkelte områdes erhvervsmæssige og forskningsmæssige styrker. Handleplaner med konkrete initiativer til at skabe samarbejder mellem aktørerne i områderne skal bane vej for tiltrækning af virksomheder, investeringer og dermed arbejdspladser til bydelene.

Der skal udarbejdes handleplaner for 5 bydele: Copenhagen Science City, Sydhavnen, Kødbyen, Ørestad og Amager Øst **H18**].

Kultur og fritid

Kommunal- og regionalvalg 2017 inkl. digitale valglister

[Københavns Kommune skal afholde kommunal- og regionalvalg den 21. november 2017. Parterne er enige om at understøtte valghandlingen ved at afsætte yderligere midler til området.

Der afsættes:

- 7,2 mio. kr. i drift i 2017 midler til øgede udgifter til porto, ændrede åbningstider, lokaleleje, øget bemanning samt digitale valglister ifm. kommunal- og regionalvalg **Æ81**].

Huset-KBH kompensation for driftstab

[Med overførselssagen 2015/2016 blev det besluttet at renovere Huset-KBH. Renoveringen kræver, at Huset-KBH holder helt og delvist lukket i perioder, hvilket medfører et ufinansieret driftsunderskud på 4 mio. kr. Partnerne er enige om at dække driftsunderskuddet i forbindelse med renoveringen.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i drift i 2017, 2,0 mio. kr. i 2018 og 1,5 mio. kr. i 2019 **Æ82**].

Planlægningsbevillinger til helhedsrenovering på fritidsområdet

[Ryparkens Idrætsanlæg og Svanemøllehallen er begge nedslidte. Parterne er enige om at afsætte midler til at afdække perspektiverne i en helhedsrenovering.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til ideoplæg, byggeprogram og tekniske undersøgelser vedrørende helhedsrenovering af Ryparkens Idrætsanlæg
- 1,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2017 til ideoplæg, byggeprogram og tekniske undersøgelser vedrørende helhedsrenovering af Svanemøllehallen.

Parterne er enige om, at helhedsrenovering af Ryparkens Idrætsanlæg og Svanemøllehallen kan indgå i forhandlingerne om budget 2018, samt at helhedsrenoveringen med fordel kan udføres i synergi med aktuelle moderniseringsbehov **Æ83**]. Parterne noterer sig, at en sideløbende skybrudssikring af Ryparkens Idrætsanlæg finansieres i budget 2017 ifm. udmøntning af puljen til at undgå en yderligere forværring af kommunens vedligeholdelseefterslæb.

Papirøen – planlægningsbevilling til svømmefacilitet og grundkøb

[Etablering af en svømmefacilitet og et havnebad vil give københavnere og besøgende et rekreativt og kulturelt samlingspunkt med en placering midt i havnen. Parterne er enige om, at faciliteterne skal have potentiale til at vække både national og international opmærksomhed og afsætter derfor midler til en planlægningsbevilling til svømmefacilitet med havnebad og foreningernes hus, herunder afholdelse af arkitektkonkurrence og køb af 5.000 m² byggeretter. Parterne er enige om at arbejde for en option på yderligere 4000m² byggeretter til kulturelle formål på Papirøen, og at dette skal afklares i forbindelse med budget 2018.

Der afsættes:

- 60,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017 til planlægningsbevilling, arkitektkonkurrence samt køb af byggeretter.

Parterne er derudover enige om, at Byggeri København på vegne af Kultur- og Fritidsforvaltningen kan igangsætte en arkitektkonkurrence med et højt ambitionsniveau for svømmefacilitet og havnebad. Eventuelle uforbrugte midler tilfalder kassen. Parterne er endvidere enige om, at dialogen med interesserede fonde skal fortsætte, og at forvaltningerne skal gå i dialog med street food i forhold til deres fremtidige lokalisering i København. Parterne er enige om, at realiseringen af en svømmefacilitet med et sådant højt ambitionsniveau forudsætter fondsfinansiering.

Parterne er enige om, at projektet kan indgå i forhandlingerne om budget 2018 **Æ84**].

EM i svømning i 2017

[Dansk Svømme Union har ansøgt Københavns Kommune om støtte til afvikling af Europamesterskaberne i svømning på kortbane i Royal Arena i december 2017. Parterne er enige om at yde et tilskud til afviklingen samt sideløbende aktiviteter i foreningslivet.

Der afsættes:

- 7,0 mio. kr. i drift i 2017 til tilskud til EM i kortbanesvømning og aktivering af foreningslivet **Æ85**].

Støttepulje til alternative kulturhuse

[Parterne er enige om at afsætte midler til en støttepulje til alternative kulturhuse. Parterne er enige om, at puljen udmøntes i Kultur- og Fritidsudvalget til videreførelse af støtten til Folkets Hus og Ungdomshuset.

Der afsættes:

- 2,9 mio. kr. i drift i 2017-2020 i støttepuljen til alternative kulturhuse **Æ86**].

Ungdommens demokratihus

[Parterne er enige om at understøtte samfundsengagerende ungdomsorganisationer i deres arbejde med at styrke medborgerskab og demokratisk dannelse i København og beder derfor Kultur- og Fritidsforvaltningen og Økonomiforvaltningen om at undersøge mulighederne for lokalisering til et "ungdommens demokratihus", eventuelt i eksisterende tilbud. Parterne er herudover enige om, at Kultur- og Fritidsforvaltningen skal sikre, at mulig fondsfinansieringen er afklaret, inden status i sagen fremlægges forud for forhandlingerne om budget 2018 **H19**].

Skøjtebane Enghaveparken

[Som led i fornyelsen af Enghaveparken på Vesterbro ønsker parterne at understøtte flere bevægelsesaktiviteter i vinterhalvåret ved at etablere en permanent og miljømæssig bæredygtig skøjtebane med køling.

Der afsættes:

- 10,4 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til etablering af skøjtebane
- 0,4 mio. kr. i drift i 2019 og 0,8 mio. kr. i 2020 og frem til vedligehold og drift **Æ87**].

Fritidspakke

[Parterne ønsker at prioritere en række tiltag til at understøtte fritidsområdet og foreningslivet i København. Til det formål er parterne enige om at afsætte midler til en række initiativer:

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at videreføre driftstilskuddet til Sjællandsgade Bad
- 0,7 mio. kr. i anlæg i 2017 til screening af biblioteksfaciliteter på Toftegårds Plads i Valby
- 0,7 mio. kr. i drift i 2017-2019 til at videreføre projektet "Håndbolden tilbage til København" frem mod VM i herrehåndbold i Danmark i 2019
- 1,2 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at fortsætte sociale partnerskaber med 5 foreninger, herunder arbejde med at inkludere resourcesvage børn og unge
- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2017 til brand- og personsikkerhed samt tilgængelighed i Brønshøj Vandtårn mhp. at opnå permanent myndighedsgodkendelse
- 2,0 mio. kr. i drift i 2017-2020 til en foreningspakke til lejeudgifter til nye offentlige lokaler målrettet folkeoplysende foreninger
- 3,0 mio. kr. i drift i 2017-2018 og 3,3 mio. kr. i 2019 og frem til afskaffelse af brugerbetaling på idrætsfaciliteter for voksenforeninger **Æ88**].

Aktivt fritidsliv

[Det københavnske byrum skal indbyde til både rekreative ophold og en aktiv livsstil. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til oprettelsen af en beboerhave i Havneparken på Islands Brygge samt motionsudstyr langs løberuten ved søerne.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. i anlæg i 2017 til oprettelse af en beboerhave i Havneparken på Islands Brygge
- 0,1 mio. kr. i drift i 2017 og frem til vedligehold og drift af beboerhaven
- 0,8 mio. kr. i anlæg i 2017 til opsætning af motionsredskaber langs løberuten ved søerne, som er anvendelige for seniorer
- 0,1 mio. kr. i drift i 2018 og frem til vedligehold og drift af motionsredskaberne **Æ89**].

Festivalpulje

[Der ønskes en styrkelse af København som international metropol gennem festivaler og events i byen. Parterne er enige om at afsætte midler til en festivalpulje til Copenhagen Cooking & Food Festival, Fonden de Københavnske Filmfestivaler, Copenhagen Food Forum og Copenhagen Meeting.

Der afsættes

- 5,0 mio. kr. i drift i 2017-2020 til festivalpuljen, hvor Kultur- og Fritidsudvalget vil prioritere tilskuddet til hvert projekt **Æ90**].

Baderampe Amager Strandpark

[Der er i dag ikke adgang til badning ved Amager Strandpark for kørestolsbrugere. Derfor er parterne enige om at etablere en baderampe, som vil give adgang til badning for kørestolsbrugere. Teknik- og Miljøud-

valget vil derfor i efteråret 2016 få forelagt en sag om at udmønte midler fra den effektivisering, som kommunaliseringen af Amager Strandpark har givet, til baderampen **H20**].

Planlægningsbevilling Svømmehal i Ørestad – By & Havn

[Efterspørgslen efter svømmehaller stiger i takt med, at der kommer flere københavnere. Parterne er enige om at afsætte midler til at undersøge mulighederne, herunder priser på en grund ejet af By & Havn, for at anlægge en ny svømmehal i Ørestad.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017 til planlægningsbevilling til svømmehal centralt i Ørestad.

Det undersøges samtidig, om der er mulighed for samlokalisering med eventuelle nye skolespor i Ørestad **Æ91**].

Foreningsliv og forskønnelse

[Parterne er enige om at afsætte midler til at støtte og udvikle kulturelle og sociale netværk for børn, unge og voksne i byen, samt til at forskønne byens større veje.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. i drift i 2017-2020 til at fortsætte driftstilskuddet til Foreningshus Sundholm
- 1,2 mio. kr. i anlæg i 2017 til plantning af blomster i midter- og siderabatter langs boulevarder og større indfaldsveje samt på Højbro Plads og Nørreport
- 0,1 mio. kr. i afledt drift i 2017 og 0,2 mio. kr. fra 2018 og frem til klipning af kanter og nedklipning af visnede løgplanter samt vedligehold af blomsterkummer
- 0,8 mio. kr. i drift i 2017-2020 til ungdomskulturpuljen Snabslanten **Æ92**].

Kunstgræsbaner

[Parterne er enige om at afsætte midler til omlægning af en eksisterende 11-mands naturgræsbane ved Svaneølleanlægget samt stadionbanen i Tingbjerg Idrætspark til kunstgræsbane.

Der afsættes:

- 10,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018
- 0,4 mio. kr. i drift fra 2019 og frem **Æ93**].

Filmfond

[Copenhagen Film Funds bevilling udløber i 2016 og parterne er enige om at afsætte midler til fonden, for at fonden kan fortsætte arbejdet med at tiltrække nye internationale produktioner og styrke processen frem mod en større national strategi på området.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. i drift i 2017 til Copenhagen Film Fund.

Parterne er enige om, at de afsatte midler til Copenhagen Film Fund betinges af, at Region Hovedstaden og/eller andre kommuner eller private parter samlet set støtter filmfonden med minimum et tilsvarende

beløb, samt at de bidragydende parter i fællesskab har udarbejdet en resultatkontrakt/strategi for en fremtidssikring og udvikling af Copenhagen Film Fund som betingelse for tildelingen af midler **Æ94**].

Øvrige

Risikoliste

[For at sikre rettidig og forsvarlig håndtering af eventuelle økonomiske udfordringer følger Københavns Kommune løbende op på problemområder. Der er konstateret et behov for at udskifte MgO vindspærreplader i eksisterende bygninger for at undgå følgeskader. Herudover er der konstateret uforudsete udgifter til IT-licenser i Københavns Kommune, som ligeledes skal håndteres.

Parterne er enige om, at det er nødvendigt at afsætte midler til at afdække økonomiske risici. Midlerne afsættes i en pulje under Økonomiudvalget. Parterne er herudover enige om, at Økonomiforvaltningen revurderer omfanget af de økonomiske risici i de konkrete anlægsprojekter forud for overførselssagen 2016/2017.

Der afsættes:

- 10,0 mio. kr. i drift i 2016
- 147,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 **Æ95**].

Styrkelse af it-sikkerheden

[Parterne er enige om at igangsætte en indsats for at styrke kommunens it-sikkerhed. Det er nødvendigt for at opnå den nødvendige modenhed på informationssikkerhedsområde i Københavns Kommune, efterleve anbefalinger fra kommunens revisor og fra Borgerrådgiveren samt leve op til kommende EU-lovgivning.

Der afsættes:

- 3,1 mio. kr. i drift i 2016 og 8,8 mio. kr. i 2017 og frem til handlingsplan for styrkelse af it-sikkerheden
- 25,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2018 til renovering af it-infrastruktur og automatisering af brugerstyring
- 1,0 mio. kr. i drift i 2016, 3,9 mio. kr. i 2017, 1,9 mio. kr. i 2018 og 0,4 mio. kr. i 2019 til renovering af it-infrastruktur og automatisering af brugerstyring
- 0,6 mio. kr. i driftseffektivisering fra 2020 og frem
- 8,0 mio. kr. i drift i 2016 i medfinansiering fra Koncern IT **Æ96**].

Administrationsprocent på planlægnings- og anlægsbevillinger

[Parterne er enige om, at der foretages en ekstern analyse af forvaltningerne, Københavns Ejendomme & Indkøb og Byggeri Københavns administrationsprocent sammenholdt med den ny opgave- og ansvarsfordeling på anlægsområdet med henblik på at udarbejde en ny model for administrationsprocenten. (BR 20.

august 2015). Analysen skal bidrage til at skabe en øget gennemsigtighed i anvendelse af administrationsprocenten. Analysen og forslag til ny model forelægges ØU og BR inden sommeren 2017 **H21**].

Grundkøbspuljen bliver bydækkende

[Forligsparterne bag budget 2016 besluttede at tilvejebringe 100 mio. kr. årligt til en grundkøbspulje til køb af grunde, byggeret og bygninger med henblik på ny kommunal kapacitet. Med budget 2017 er parterne enige om, at puljens formål udvides således,

- at 5 mio. kr. af grundkøbspuljen i 2017 stjernemarkeres til indledende undersøgelser i forbindelse med grundkøb. Det er fx screening af, hvilke nye og nuværende kommunale grunde og bygninger, der er mest bygbare og mest økonomisk fordelagtige
- at Økonomiforvaltningen på baggrund af den flerårige anlægsplan og i dialog med fagforvaltningerne udarbejder forslag til en købsliste over projekter, der ønskes grundkøb til i 2017. Såvel købsliste som en orientering om forventet anvendelse af midler til indledende undersøgelser forelægges Økonomiudvalget i f.m. overførselssagen 2016/2017 **Æ97**].

Skærpet fokus på opsigelsesperiode

[I opsigelsesperioden på seks måneder for kommunale lejemaal vil Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne vurdere, om den ledige ejendom kan anvendes til et nyt kommunalt formål. Økonomiforvaltningen skal sikre, at dette afklarende arbejde kan ske inden for opsigelsesperioden. Skulle arbejdet i undtagelsestilfælde strække sig ud over opsigelsesperioden, er parterne enige om, at tomgangslejen i den yderligere undersøgelsesfase finansieres af salgsreservationslejen **H22**].

Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg

[Der er fortsat et betydeligt vedligeholdelseefterslæb for Københavns bygningsmasse. Parterne er derfor enige om, at beslutningen om at ekstraordinære salg af aktiver kan finansiere renovering af kommunens ejendomme videreføres i 2017-2020, samt at dette lægges op til politisk behandling i forbindelse med overførselssagen eller budgetforhandlingerne hvert år **H23**].

Ny styringsmodel for vedligehold af kommunens bygninger

[I forlængelse af beslutningen (BR 8. oktober 2015) om en ny styringsmodel for vedligehold af kommunens bygninger fremlægges frem mod budgetforhandlingerne for 2018 en finansieringsmodel for denne nye styringsmodel. Parterne er enige om, at vedligehold fremover i videst muligt omfang bør ske som planlagt vedligehold på baggrund af flerårige vedligeholdelsesplaner, hvor opgaverne udbydes inden for de indgåede rammeaftaler for entreprisarbejde. Det giver en bedre vedligeholdelsestand og mere vedligehold for pengene **H24**].

[Parterne er derudover enige om, at Københavns Ejendomme & Indkøb samtidig skal udarbejde en opgørelse af midler anvendt til vedligeholdelse i Københavns Ejendomme & Indkøb og forvaltningerne over de seneste fem år. Denne opgørelse forelægges Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen ifm. fremlæggelsen af ny opgørelse over vedligeholdelseefterslæb på baggrund af bygningsgennemsyn og ny vedligeholdelsesmodel ifm. forhandlingerne om budget 2018 **H25**].

Transparens i administration af lejeforhold med eksterne aktører

[Københavns Ejendomme & Indkøb administrerer hovedparten af forvaltningernes ejendomme og alle opgaver vedr. udlejning af lejemål. Der er dog ikke fuld gennemsigtighed i den udlejning til eksterne aktører, som ikke administreres af Københavns Ejendomme & Indkøb. Parterne er derfor enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne og evt. Intern Revision udarbejder en analyse af, hvorvidt lejeforhold med eksterne aktører administreres entydigt i kommunen.

Analysen færdiggøres i løbet af foråret/sommer 2017 og forelægges Økonomiudvalget **H26**].

Videre proces for Øresundshospitalet

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med de relevante forvaltninger forud for forhandlingerne om budget 2018 skal undersøge mulighederne for at sælge dele af Øresundshospitalet, herunder genhusning af de nuværende kommunale aktiviteter i området **H27**].

Tværgående investeringscases på velfærdsområderne

[Parterne er enige om, at Velfærdsanalyseenheden skal arbejde med analyser, der bidrager til regelforenklning og afbureaukratisering samt tværgående analyser, der sikrer bedre ressourceudnyttelse ved at se på tværs af fagligheder og forvaltninger. Parterne er enige om, at Velfærdsanalyseenheden fortsætter arbejdet med at udarbejde tværgående analyser, der sikrer øget kvalitet for borgerne gennem sammenhængende forløb og reducerer indsatser, der ikke virker eller har modsatrettede effekter.

Parterne er enige om, at Velfærdsanalyseenheden skal understøtte forvaltningernes arbejde med investeringscases, der tager udgangspunkt i borgerne og går på tværs af forvaltninger. Analyser, som kan bidrage til realisering af kommunens målsætning i effektiviseringsstrategien, skal prioriteres i arbejdsprogrammet. Investeringscases udarbejdes af forvaltningerne i samarbejde med Velfærdsanalyseenheden.

Økonomiudvalget vil forud for forhandlingerne om budget 2018 få forelagt nye vurderinger af behov for eventuelle organisationsændringer **H28**].

[Parterne noterer sig, at Velfærdsanalyseenheden forud for forhandlingerne om budget 2017 har forelagt analyser af tre målgrupper med komplekse ydelsesmønstre for Økonomiudvalget.

- Analyse af integreret sundheds- og beskæftigelsesindsats for ledige med komplekse behov og lettere psykiske lidelser Velfærdsanalyseenhedens indledende potentialeberegning: Netto gns. 1,5 mio. kr. pr. år for 500 kontanthjælpsmodtagere over en 4-årig forsøgsperiode. Relevante forvaltninger: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samt Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.
- Analyse af integreret misbrugs- og beskæftigelsesindsats for ledige med komplekse behov og misbrug Velfærdsanalyseenhedens indledende potentialeberegning: netto gns. 2,3 mio. kr. pr. år for 300 kontanthjælpsmodtagere over en 4-årig forsøgsperiode. Relevante forvaltninger: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samt Socialforvaltningen

- Analyse af en helhedsorienteret indsats til udsatte familier med ledighed og social sag Velfærdsanalyseenhedens indledende potentialeberegning: netto 3,4 mio. kr. for 50 familier i én bydel, som udvides til 150 familier med et netto potentiale på 10,3 mio. kr. pr. år ved fuld implementering efter år 3. Relevante forvaltninger: Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungeforvaltningen samt Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Velfærdsanalyseenhedens indledende potentialeberegninger skal kvalificeres i samarbejde de relevante velfærdsforvaltninger.

Parterne er enige om, at de relevante velfærdsforvaltninger i samarbejde med Velfærdsanalyseenheden med udgangspunkt i analyserne og på baggrund af kvalificeringen, udarbejder investeringscases mhp. forelægning for relevante fagudvalg og Økonomiudvalget. Effektiviseringer på service kan indgå i realisering af forvaltningernes måltal for effektiviseringer for kommende budgetår **H29**].

Udmøntning af grundbudget

[Økonomiudvalget afsatte med Indkaldelsescirkulæret for budget 2017 puljer til grundbudget til hhv.

- Pulje på 140,2 mio. kr. til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer
- Pulje på 200,0 mio. kr. til at undgå yderligere nedslidning af bygninger.

Parterne er enige om at udmønte grundbudgettet **Æ98**].

Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af bygninger

[Københavns Kommune har et omfattende vedligeholdelseefterslæb på bygninger skønnet til ca. 6,9 mia. kr. Den årlige nedslidning af bygninger udgør 200 mio. kr. For at undgå yderligere nedslidning har Økonomiudvalget med Indkaldelsescirkulæret til budget 2017 afsat en anlægspulje på 200 mio. kr. til udmøntning i budgetforhandlingerne. Parterne er enige om at udmønte puljen til genoprettende tiltag og kendte opgaver af sikkerheds- og myndighedsmæssig karakter.

Der udmøntes:

- 28,8 mio. kr. i anlæg i 2017 til Ryparkens Idrætsanlæg (skybrudssikring), Tagensbo Skole, Vesterbro Ny Skole, Rådmandsgades Overbygningsskole
- 28,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en svømmehalspakke
- 5,7 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en elevatorpakke
- 51,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en brandsikringspakke
- 11,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en PCB-saneringspakke
- 74,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en tag- og vinduespakke **Æ99**].

Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer

[For at forhindre yderligere nedslidning blev det med Indkaldelsescirkulæret for budget 2017 indarbejdet en pulje svarende til den årlige skønnede nedslidning af veje og broer. Parterne noterer sig, at Teknik- og

Miljøforvaltningen forventer at kunne opnå effektiviseringsbesparelser på anlægsområdet i 2017. Samlet set er puljen opgjort til 140,2 mio. kr. Parterne er enige om at udmønte puljen til genopretning af byens vejbaner, cykelstier, fortove, afvanding, broer og signalanlæg. Vedligeholdelsesindsatsen skal genoprette forholdene på strækningerne til oprindelig standard. På de strækninger, hvor der i dag er begrænset fremkommelighed for borgere med mobilitetshandicap, skal genopretningen sikre hensigtsmæssige forhold for denne gruppe.

Der afsættes:

- 25,0 mio. kr. i anlæg i 2017 til genopretning af Utterslevvej/ Rådvalsvej
- 25,9 mio. kr. i anlæg i 2017 til genopretning af Amager Boulevard (Langebrogade-Amager Fælledvej)
- 45,1 mio. kr. i anlæg i 2017 til genopretning af Vesterbrogade (Colbjørnsensgade-kommunegrænsen)
- 14,4 mio. kr. i anlæg i 2017 til genopretning af Frue Plads
- 18,3 mio. kr. i anlæg i 2017 til genopretning af Englandsvej (Amagerbrogade-Lyngemagerstien)
- 11,5 mio. kr. i anlæg i 2017 til genopretning af Ved Vesterport **Æ100**].

Tværgående investeringscases

[Strategien for Smarte Investeringer i Velfærden har til formål at skabe økonomisk råderum for kommunen via intelligente effektiviseringer. Som en del af strategien har Københavns Ejendomme og Indkøb udarbejdet fire tværgående investeringsforslag. Økonomiudvalget godkendte den 24. august 2016 de fire cases. Parterne er enige om at afsætte finansiering til de fire forslag.

Der afsættes:

- 25,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017 og 2018 til Belysningspakkens fase 1
- 55,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til et nyt indkøbsprogram for Københavns Kommune
- 94,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til Energipakken
- 8,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til udbud af drift og vedligehold af tekniske basisinstallationer **E1**].

[Parterne er herudover enige om at afsætte finansiering til fire investeringsforslag.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. i samlet anlæg i 2016-2018 til Optimering samt digitalisering af sagsbehandling vedr. almene nybyggeri- og renoveringssager
- 0,4 mio. kr. i drift i 2016, 0,7 mio. kr. i 2017 og 0,4 mio. kr. i 2018 til Optimering samt digitalisering af sagsbehandling vedr. almene nybyggeri- og renoveringssager
- 0,6 mio. kr. i drift i 2016-2018 og 0,2 mio. kr. i 2019 til Bedre styring af værkstedsaftaler
- 7,5 mio. kr. i drift i 2017 og 3,9 mio. kr. i 2018 til Tæt på Familie Børn 0-12 år
- 0,7 mio. kr. i drift i 2016 til Lokalplaner og projektorganisering **E2**].

[De otte investeringsforslag medfører driftseffektiviseringer for samlet set 4 mio. kr. i 2017 stigende til 143,4 mio. kr. i 2021 og frem samt effektiviseringer på styringsområdet overføres mv. på 0,1 mio. kr. i

2017 stigende til 1,6 mio. kr. i 2021 og frem. Effektiviseringerne indgår som en del af forvaltningernes effektiviseringsbidrag fra 2018.

De afsatte anlægsmidler finansieres med 42,7 mio. kr. fra investeringspuljen afsat i budget 2016 og 143,5 mio. kr. fra investeringspuljerne afsat i budget 2017. De afsatte driftsmidler finansieres med 15,6 mio. kr. fra investeringspuljen afsat i budget 2017. Herefter resterer samlet set 290,9 mio. kr. i investeringspuljerne for 2017 **E3**].

Finansiering

Økonomiske rammer for budget 2017

I budgetforslaget for 2017 er det finansielle råderum opgjort til 2.171,5 mio. kr. [Parterne er enige om, at overskydende midler fra den reelle kasse på 293 mio. kr. kan indgå som finansiering **F5**].

Parterne noterer sig, at der efter fremlæggelsen af budgetforslaget er foretaget en række ændringer til det finansielle råderum.

Indstillingen ”Tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2017” (TÆF) medfører følgende ændringer til finansieringen:

- Ændrede ledighedsskøn på baggrund af Økonomisk Redegørelse fra august 2016 medfører merudgifter i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets overførselsudgifter på 68,2 mio. kr. i 2017
- Ændrede skøn for kommunens ejendomsskatter som følge af opgørelse for august måned medfører et fald i indtægterne fra ejendomsskatter på 62 mio. kr. i 2017 og frem. Fra 2018 og frem kompenseres kommunen med 41,3 mio. kr. fra tilskud og udligning som følge af mindreindtægter fra ejendomsskatter
- Øvrige ændringer i TÆF medfører finansiering på 36,8 mio. kr. og finansieret måltal på 20,3 mio. kr. i 2017.

Derudover er parterne enige om, at der er følgende ændringer til finansieringen af budgetaftalen:

- [På anlægsprojekter til at undgå yderligere nedslidning af veje, broer mv. er der effektiviseringer på 5,8 mio. kr. i 2017 **Æ101**].
- [Puljen vedrørende sundhedsudgifter til kronikerplan, kompetenceløft mv. udmøntes, hvorfor der frigives service for 18,5 mio. kr. i 2017, 19,8 mio. kr. i 2018 og 19,1 mio. kr. fra 2019 og frem **Æ102**].
- [Forvaltningerne har vurderet, at der er mindreudgifter på service for 10,4 mio. kr. til flygtninge i 2016 som følge af kommunens lavere flygtningekvote i 2016, der indgår som finansiering i aftalen **Æ103**].
- [Forvaltningerne har vurderet, at der er mindreudgifter på service for 7,0 mio. kr. i 2017 og 0,9 mio. kr. i 2018 i puljen til afledte driftsudgifter til anlægsprojekter, der indgår som finansiering i aftalen **Æ104**].
- [Den nye dimensioneringsaftale for SOSU og PAU medfører mindreudgifter for 1 mio. kr. i 2017 og 3,2 mio. kr. i 2018 på service for Børne- og Ungdomsudvalget. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil i samarbejde med Økonomiforvaltningen vurdere, hvorvidt der er yderligere økonomiske ændringer af den ændrede dimensionering af SOSU uddannelserne. Parterne er enige om, at eventuelle mindreudgifter som følge af den ændrede dimensionering tilfalder kassen **Æ105**].
- [Børne- og Ungdomsforvaltningen har vurderet, at anlægsprojektet vedrørende udflytterbørnehave i Auderød kan annulleres, hvorfor der frigives 8,4 mio. kr. i 2017 i anlæg **Æ106**].
- [Puljen til merudgifter for forsikrede ledige er afsat med henblik på at håndtere en situation, hvor ledigheden i Københavns Kommune for forsikrede ledige bliver 1 procentpoint højere end forventet. Puljen reduceres, så den kan håndtere en stigning i ledigheden på 0,5 procentpoint mere end forventet. Hermed reduceres puljen til 26,9 mio. kr. i 2017. Såfremt ledighedsudviklingen, mod forventning, medfører en nettoudgiftsstigning, som ikke kan håndteres ved hjælp af puljen til merud-

gifter for forsikrede ledige, kan eventuelle merudgifter finansieres af puljen til uforudsete udgifter **Æ107**].

- [I Teknik- og Miljøudvalgets ramme til byfornyelse er der udisponerede midler for 81,9 mio. kr., der indgår som finansiering af budgetaftalen **Æ108**].
- [Samlokaliseringscase for administrative enheder frigør 200 mio. kr. i finansiering i 2017-2020 **Æ109**].

Ændringerne til budgetforslaget betyder, at parterne i alt har kunnet disponere over 365,7 mio. kr. på service (drift) i 2017 og 2.042 mio. kr. i bruttoanlæg.

Med aftalen fastsættes Københavns serviceudgifter i 2017 til 24.734 mio. kr. Niveauet for bruttoanlæg fastsættes til 3.228 mia. kr. i 2017. Bruttoanlægsniveauet skal ses i forhold til kommunernes samlede anlægsramme i 2017 på 16,3 mia. kr.

Budgetforudsætninger

Parterne er enige om at fastholde en uændret kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift. I 2017 fastsættes skattesatserne til:

- Kommunal indkomstskat	23,8 %
- Grundskyld	34,0 ‰
- Dækningsafgift	9,8 ‰

Parterne er endvidere enige om, at gældsafdraget i 2017 udgør 202 mio. kr.

Parterne noterer sig, at kommunens udgifter til demografi er øget med 163,3 mio. kr. i 2017 som følge af den høje befolkningstilvækst i København. Udgifterne fordeler sig således mellem de demografiregulerede udvalg:

- Børne- og Ungdomsudvalget 132,6 mio. kr.
- Socialudvalget 27,3 mio. kr.
- Sundheds- og Omsorgsudvalget 3,2 mio. kr.

Effektiviseringsstrategi

[Parterne er enige om, at effektiviseringsstrategi 2017, inklusiv stigende profiler fra tidligere års effektiviseringer, frigør:

- 317 mio. kr. i 2017 og frem på drift, hvoraf de 189,5 mio. kr. er nye effektiviseringer
- 0,4 mio. kr. i 2016 og frem på efterspørgselsstyret indsats (overførsler mv.) **E4-E56**].

[Parterne er enige om at videreføre effektiviseringsstrategien i budget 2018. Parterne noterer sig i denne sammenhæng, at Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, som indgår i Økonomiaftalen for 2017, medfører, at Københavns Kommunes serviceramme sænkes med 50 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Måltallet for effektiviseringsstrategi 2018 fastsættes i forbindelse med Økonomiudvalgets budgetseminar i januar 2017 **H30**].

[Parterne er desuden enige om, ikke at disponere provenuet fra de stigende profiler i forslagene i effektiviseringsstrategi 2017, men lade det indgå i de kommende års prioriteringsrum. Udvalgene skal dermed anvende provenuet i de stigende profiler til at opfylde de kommende års effektiviseringskrav **E4-E56**].

Samlokaliseringscase

[Parterne er enige om at gennemføre en samlokaliseringscase for administrative enheder for at kunne frasælge en række ikke-funktionelle administrative ejendomme. Det forventede salgsprovenu fra frasolgte ejendomme, fratrukket engangsudgifter til eksekvering af forslaget og analyser af kommende arealeffektive løsninger, frigør 200 mio. kr. i perioden 2017-2020. Som følge af casen mister KEID indtægtskrav fra basisleje som følge af de solgte ejendomme. Det lavere indtægtskrav finansieres i implementeringsfasen fra 2017-2020 af salgsprovenuet og fra 2021 og frem finansierer kommunens råderum mindreindtægten på 12,3 mio. kr. Der frigives og optages deponering som følge af casen, som anvises på kommunens låneramme, nettodeponeringsbehovet udgør 296 mio. kr.

I henhold til kommunens interne huslejemodel beholder de involverede forvaltninger effektiviseringsgevinsten, der opnås som følge af arealoptimeringen. Effektiviseringen kan indgå i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer i de kommende år.

Business casen beror bl.a. på foreløbige vurderinger af markedsleje- og salgspriser, hvorfor der kan forekomme ændringer i business casen. Økonomiforvaltningen udarbejder i samarbejde med de involverede forvaltninger en indstilling om den konkrete flytterokade med henblik på politisk behandling i fagudvalg, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen inden udgangen af 2016 **Æ109**].

Strategi for smarte investeringer

[Den kraftige befolkningsvækst sætter kommunens økonomi under pres. Parterne er derfor enige om at forlænge strategien for smarte investeringer i velfærden. For at understøtte strategien er parterne enige om, at der med budget 2018 skal afsættes investeringspuljer svarende til niveauet i budget 2017. Investeringspuljerne skal sikre, at den nødvendige omstilling i kommunen sker på baggrund af intelligente effektiviseringer frem for simple besparelser.

Der resterer 109,4 mio. kr. i investeringspuljen på service og 181,5 mio. kr. i investeringspuljen på anlæg. Parterne er enige om, at investeringscases fremover fremlægges i forbindelse med overførselssagen og budgetforhandlingerne, og at puljen således udmøntes to gange årligt. Investeringscasene skal være godkendt i relevante fagudvalg. Investeringscases hvor effektiviseringen falder på overførsels- eller indsatsmidler kan indgå, men cases, hvor effektiviseringen falder på service, prioriteres **H31**].

Aftaleoverholdelse, finanslov og budgetprincipper

Parterne er enige om, at Københavns Kommune er med til at sikre, at kommunerne under ét kan overholde Økonomiaftalen for 2017. Parterne noterer sig, at der først er endelig klarhed over den fælleskommunale budgetproces efter indgåelsen af budgetaftalen. Parterne noterer sig herudover, at Økonomiudvalget den 24. august 2016 godkendte, at Økonomiforvaltningen efter indgåelse af budgetaftale bemyndiges til at

reperiodisere anlægsmidler, samt foretage justeringer af teknisk karakter mellem styringsområder, såfremt kommunernes samlede budgetter for 2017 overskrider rammerne i aftale om kommunernes økonomi for 2017.

Af bilag 1 fremgår den konkrete periodisering af de afsatte anlægsmidler. Ændringer til budgetaftale 2017 aftales mellem parterne. Derudover noterer parterne sig at ved uoverensstemmelser mellem aftaleteksten og regnearket i bilag 1, er det bilag 1, der gælder.

Parterne er herudover enige om følgende øvrige budgetprincipper:

- at stemme for forslaget til tekniske ændringsforslag til budget 2017.
- at en række anlægsprojekter stjernemarkeres og derved kan igangsættes ved budgetårets start, og enkelte projekter kan starte i 2016 efter vedtagelsen af budgettet. Bilaget med stjernemarkerede anlægsprojekter vil blive udarbejdet efter aftaleindgåelsen, således at det kan blive kvalitetssikret i samarbejde mellem Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne. Bilaget vil blive fremlagt sammen med det øvrige materiale til afstemningsprogrammet.
- at afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i budgetaftalen reserveres på Økonomiudvalgets ramme og bliver udmøntet til de relevante udvalg ved færdiggørelsen af anlægsprojekterne.
- at mindre tekniske forskelle mellem regnearket i bilag 1 og afstemningsprogrammet pga. afrundinger i bilag 1, reguleres på kommunekassen.
- at mindre tekniske afvigelser i balancen mellem udgifter og indtægter i året 2017 reguleres på kassen, således at budgettet er i balance.
- at mindre afvigelser i bruttoanlægsudgifterne i forhold til det fastsatte niveau, reguleres på puljen til uforudsete udgifter på anlæg.
- [at hvert udvalg i forbindelse med behandling af budgetbidragene for 2018 tager stilling til, hvorvidt midlertidige driftsbevillinger, der udløber i 2018, skal indarbejdes i udvalgets faste ramme **H32**].

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen frem mod Indkaldelsescirkulæret for budget 2018 udarbejder et oplæg, der gennemgår beregninger og forudsætninger, der ligger til grund for opgørelsen råderummet **H33**].

Budgetoverholdelse

[Parterne er enige om, at de i 2017 vil prioritere et eventuelt realiseret mindreforbrug i regnskabet for 2016. I prioriteringen vil der i tråd med praksis på området blive taget hensyn til udvalgenes overførselsønsker på serviceområdet vedrørende opsparing i institutionerne, eksterne tilskud og kontraktbundne midler.

Der afsættes:

- 95,5 mio. kr. i servicebufferpulje i 2017 med henblik på at anvende et eventuelt mindreforbrug fra regnskab 2016 i budgetår 2017 **Æ110, F6**].

[Med henblik på at sikre budgetoverholdelse på serviceudgifterne er parterne enige om at videreføre følgende principper:

- at hvert udvalgs serviceramme udgør udvalgets servicemåltal. Dette vil løbende blive korrigeret som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen

- at der i den løbende budgetopfølgning, herunder risikolisten, kvartalsrapporterne og halvårsregnskabet følges op på, om forvaltningerne overholder bevillingerne og servicerammen **H34**].

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne i samarbejde i halvårsregnskabet for 2017 opgør det forventede forbrug på puljerne vedrørende afledte driftsudgifter til anlægsprojekter. Eventuelle mindreforbrug på puljerne tilfalder kassen. Derudover skal Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne vurdere, hvorvidt budgettet i puljerne i 2018 samt overslagsår skal reguleres i forhold til forventede ibrugstagningsdatoer for de relevante anlægsprojekter. Såfremt budgettet i puljerne skal ændres, er modposten kommunens råderum **H35**].

KØBENHAVN – EN BY FOR ALLE

AFTALE OM BUDGET FOR 2017 ER INDGÅET MELLEM FØLGENDE PARTER:

Frank Jensen
SOCIALDEMOKRATERNE

Ninna Thomsen
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Morten Kabell
ENHEDSLISTEN

Jakob Næsager
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Pia Allerslev
VENSTRE

Carl Christian Ebbesen
DANSK FOLKEPARTI

Anna Mee Allerslev
RADIKALE VENSTRE

Heidi Wang
LIBERAL ALLIANCE

Kasper Heumann Kristensen
LØSGÆNGER